БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 199 (18.077). • 29 август 1981 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин.

МЕҲНАТ РАПОРТИ

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги саноат корхоналарининг коллективлари беш йиллик биринчи йили топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш юзасидан август ойи ва саккиз ойлик планни 1981 йил 27 августда барвақт бажардилар. Планга қўшимча равишда 15 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилади. (ЎзТАГ).

МАТБУОТНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ

КПСС Марказий Комитетида марказий газеталар, журналлар, нашриётлар, информация агентликлари, телевидение ва радио эшиттириш, идеология муассасалари раҳбарларининг кенгаши бўлди. Оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг партия XXVI съездининг халқ хўжалигида иқтисод ва тежамкорлик тўғрисидаги қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Хом ашё, ёқилғи-энергетика ва бошқа моддий ресурсларни иқтисод қилиш ва улардан оқилона фойдаланишга оид ишларни кучайтириш тўғрисида»ги қарори қандай бажарилаётганлиги билан боғлиқ фаолияти масалалари кўриб чиқилди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих доклад қилди. Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин иштирок этди.

Мамлакатда меҳнаткашларнинг саноатда, қишлоқ хўжалигида, транспортда, қурилишда, ноишлаб чиқариш соҳасида ҳар томонлама тежамкорлик учун кураш ҳаракати авж олиб кетганлиги уқтириб ўтилди. Тежамкорлик йўллари ва методларини ижодий изланишга қаратилган «Кам ишчи кучи билан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарамиз», «Экономика тежамли бўлиши керак» сингари шиорлар остидаги қимматли ташаббуслар юзага келди. Матбуот ана шу масалаларга тобора кўпроқ эътибор бермоқда. Бу ишда унинг ташкилотчилик роли ошди, эълон қилинаётган материалларнинг сифати яхшиланди.

Меҳнаткашларни ресурслардан янада тўлароқ ва самаралироқ фойдаланишга сафарбар этиш соҳасида оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг кучғайратлари самарадорлигини анча ошириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди. Илғор коллективларнинг хом ашё, материаллар, ёқилғи, энергияни иқтисод қилиш соҳасидаги ижобий тажрибасини чуқур ва ишчанлик билан кенг ёйиш, ишлаб чиқариш резервларини қатъият билан очиб бериш, хўжасизлик ва исрофгарчилик фактларини кескин ва оператив танқид қилиш, халқ мулкини авайлаб асраш руҳида тарбиялаш матбуотнинг энг муҳим вазифасидир.

БЕШ ЙИЛЛИККА ЗАРБДОР СУРЪАТ

ТЕРИМНИ УЮШҚОҚЛИК БИЛАН ЎТКАЗАМИЗ

ПОП РАЙОНИ МЕХАНИЗАТОРЛАРИНИНГ СЪЕЗДЛАР ЙИЛИ ҲОСИЛИНИНГ 80 ПРОЦЕНТИНИ ТЕРИМ АГРЕГАТЛАРИ ВОСИТАСИДА ЙИҒИШТИРИБ ОЛИШ ҲАҚИДАГИ ТАДБИРЛАРИ

⊙ Пахта йиғим-терими мавсумида ишлатиладиган барча техника воситалари сифатли ремонтдан чиқарилиб, старт линейкаларига қўйилди.

⊙ **Дала гвардиячилари бу йил 46400 тонна ёки ялпи ҳосилнинг 80 процентини машиналар ёрдамида теришади.**

⊙ Ҳар куни йиллик планнинг 4—6 проценти ҳажмида пахта топширилади.

⊙ **Йиллик план 10 октябрда, социалистик мажбурият 1 ноябрда адо этилади.**

Поп райони пахтакорлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, бу йил 60 минг тонна «оқ олтин» етиштиришга қарор қилдилар. Бу ўтган йилдагидан 2500 тонна кўпдир. Ҳосилдорлик гектар ҳисобига 40,8 центнерданга етказилади.

Район механизаторлари съездлар йили ҳосилининг 80 процентини терим агрегатлари воситасида йиғиштириб олиш ташаббуси билан чиқдилар. Наманган область партия комитети ташаббускор район тадбирларини маъқуллади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ўзбекистон Компартияси XX съездининг қарорларидан келиб чиқадиган талабларга мувофиқ республикадаги колхозлар, совхозлар, пахта заводлари ва тайёрлов пунктларининг 1981 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлиги тўғрисидаги қарори биз пахтакорларни янада ғайрат ва тадбиркорлик билан меҳнат қилишга, пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан олиб бориш учун бошланган тараддудни янада кучайтиришга даъват этмоқда. Районимиз меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида она-Ватан хирмонига 60 минг тонна пахта тўкиш мажбуриятини олишган. Бу ўтган йилдагидан 2500 тонна кўпдир. Шу кунларда барча дала ишлари улкан мажбуриятга яраша ҳосил тўплашга қаратилган. Ғўзага сифатли ишлов берилмоқда. Суғориш, зараркунандаларга қарши курашиш, экинзорларни бегона ўтлардан тозалаш зўр уюшқоқлик билан олиб бориляпти.

Пахта терими ғоят масъулиятли иш. Биз бу ишда дала гвардиячилари деб ном олган механизаторларга таянамиз. Машина механизмларининг бетўхтов ишлаши учун 266 та пахта териш ва 30 та кўрак чувиш агрегатлари, 76 та кўсак йиғиш машиналари, 684 та трактор прицепи сифатли ремонт қилиниб, старт чизиғига қўйилди. Айни пайтда кўплаб механик-ҳайдовчилар қисқа муддатли курсларда ўқитилди. Бу тадбирларнинг ҳаммаси пахта йиғим-териминииг икки сменада ва бетўхтов ўтказилишига имкон беради.

Сифатли дефолиация ўтказиш терим агрегатларининг юксак унумларда ишлатилишини таъминлайди. Бу тадбир ҳар бир картадаги пахта биологик жиҳатдан етилишига қараб ўтказилади. Бу ўринда чигит қайта экилган участкаларга алоҳида эътибор берилади. Ҳар бир туп ғўзада камида 2—3 тадан кўсак очилишига қараб, дефолиация ўтказилади. Аҳоли зич яшайдиган пунктлар яқинида дефолиация ОВХ-14 аппаратлари ёрдамида, қолган майдонларда эса энг самарали дефолиантлар воситасида — самолётларда 1 сентябрдан 15 сентябргача сифатли қилиб ўтказилади.

Пахта йиғим-терими кўп йиллик синовдан ўтган ипатоволиклар усулида ўтказилади. Бункер — прицеп — тайёрлов пункти потоги узлуксиз ишлашини таъминлаш учун хўжаликларда 23 та терим-транспорт отрядлари тузилади.

— пахта териш машиналари қайрилиш жойларини, ариқларни текислаш, ғўзапояларни юлиб ташлаш каби ишларни бажарадиган 23 та звено ташкил этилади. Ҳар бир звено бульдозер, грейдер, ҳайдов тракторлари ва ОВХ-14 билан таъминланади.

— группа усулида пахта терадиган 55 та терим звеноларида 3—4 тадан пахта териш машиналари бўлиб, ҳар бир «зангори кема»га 2 тадан механик-ҳайдовчи ажратилади.

— терилган пахтани қабул пунктларига ўз вақтида ташиш учун 55 та транспорт звеноси тузилди. Бу звеноларга 2—3 тадан трактор, 6—8 тадан тележкалар ажратилган. Ҳар бир отряддаги техника хизмати кўрсатиш звеноларида техника ремонти ва қарови амалга оширилади. Звенолар ихтиёрига кўчма автоустахона, шпинделларни ювиш учун ОВХ-14 пуркагичи, заправка машинаси ажратилган.

— маиший хизмат звеноларига 4 нафардан киши ажратилган. Улар механизаторларга маданий-маиший шароит яратиб бериш билан шуғулланадилар.

Район механизаторлари бу йил 46400 тонна, ёки ялпи ҳосилнинг 80 процентини машиналар ёрдамида теришади. «Правда», «Партия XXII съезди» колхозларида етиштирилган пахтанинг 85—90 проценти машиналарда терилади. Ҳар бир машинада ўртача 150 тоннадан пахта териш таъминланади. Районнинг таниқли механизаторларидан Мирза Маматов, Алижон Нурматов, Кўпайсин Ҳаитов, Тўхтасин Иноқов, Санобар Жўраевалар мавсумда 350—400 тоннадан пахта теришга аҳд қилишган.

Районда яшовчи меҳнатга лаёқатли барча меҳнаткашлар пахта йиғим-теримида иштирок этадилар. Йиғим-теримда коммунистлар ва комсомолларнинг авангардлик роли оширилади. Тошкент технологиясига қатъий риоя қилинади. Пахта теримига кўсакларнинг 70 проценти очилиб бўлгач, киришилади. Биринчи теримдан 10—12 кун ўтгач, иккинчи машина терими бошланади. Сўнг қўл теримига киришилади. Ҳар куни йиллик планнинг 4—6 проценти миқдорида пахта топширамиз. Сентябрь ойида планнинг 75 проценти ҳажмида пахта тайёрланади. Йиллик план 10 октябрда, социалистик мажбурият 1 ноябрда адо этилади.

Пахта теримини уюшқоқлик билан олиб боришдан ташқари қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларида социалистик мажбуриятларни тўла бажариш тадбирлари ҳам ишлаб чиқилган. Район давлатга хўл мева, сабзавот ва полиз маҳсулотлари сотиш йиллик планларини ошириб бажарди. Мева ва сабзавот бўйича бир ярим-икки йиллик план ҳажмида маҳсулот тайёрлаш кўзда тутилмоқда. Дон учун экилган маккажўхорини қисқа муддатларда исрофгарчиликка йўл қўймасдан ўриб-йиғиб давлатга топшириш тадбирлари тузилган. Бедани яна икки марта ўриб, ҳосилдорлигини 220 центнерга етказамиз. Беда, рапс, перко ва бошқа кузги экинлар экишни тугаллаймиз. Икки йиллик план ҳажмида дағал хашак тўплаш топшириғи адо этилиб, чорва қишлови намунали ўтказилади.

Мавсумни она-Ватанга 60 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш билан якунлаймиз. Районимиз коммунистлари ва барча меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини ҳаётга татбиқ этиб, мазкур тадбирларнинг тўла амалга оширилишини таъминлайдилар.

М. АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Компартияси Поп район комитетининг биринчи секретари.

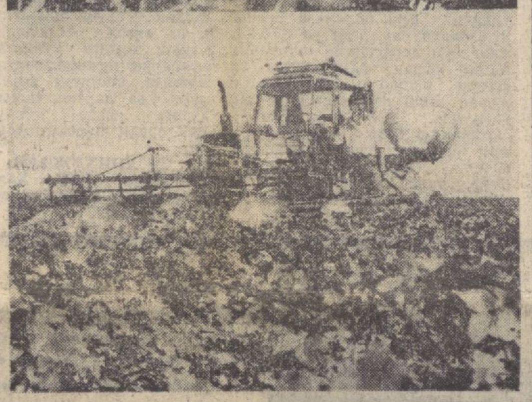

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ. Иштихон районидаги «Меҳнат-роҳат» колхози пахтакорлари мўл ҳосил етиштириш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Шу кунларда ғўза қатор ораларига сифатли ишлов берилаётир. Ҳар бир туп ғўза ардоқланиб, парваришланаётганлиги туфайли ҳосил нишоналари тобора кўпайиб, кўсаклар тўлишяпти. Суратларда: (юқорида) 60 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётган Жўрақул Раҳимов илғор механизатор Салоҳиддин Исақулов билан ғўзаларни кўздан кечиришяпти. Пастда эса ғўзага ишлов бериш.

А. Тўраев фотолари.

СОВЕТ КИНОСИ БАЙРАМИ

27 август куни Москвадаги «Октябрь» киноконцерт залида совет киноси кунига бағишланган тантанали мажлис бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, ижодий союзларнинг раҳбарлари, совет киносанъатининг таниқли усталари, ёзувчилар, композиторлар, жамоатчилик намояндалари президиумдан жой оладилар.

СССР Кинематография давлат комитетининг раиси Ф. Т. Ермаш доклад қилди. У замондошимиз образини экранда мужассамлаштиришда, замонамизни акс эттирадиган асарлар яратишда совет кинематографиячилари эришган ютуқлар тўғрисида, КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошириш учун курашда киносанъати арбоблари қўшаётган ҳисса ҳақида гапириб берди. (ТАСС).

ПАРТИЯ ЎҚУВИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

КПСС XXVI съезди талаблари асосида идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар самарадорлигини оширишга бағишланган зонал семинар-кенгашининг машғулотлари Тошкентда икки кун давом этди. Семинар-кенгаш қатнашчилари — область, шаҳар, район партия комитетлари бўлим мудирларининг ўринбосарлари, Тошкент, Жиззах ва Сирдарё областларидаги партия комитетлари сиёсий маориф уйлари ва кабинетларининг мудирлари КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида партия ўқувини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори қоидаларини бажаришнинг конкрет йўлларини муҳокама қилдилар.

Кенгаш аҳли идеология ишининг актуал проблемалари, партия ташкилотларида марксча-ленинча ўқувнинг йўлга қўйилиши тўғрисидаги докладлар ва ахборотларни тингладилар, пропаганда фаолияти тажрибасини баҳам кўрдилар, партия ўқуви ва иқтисодий таълим системасининг барча бўлимларида машғулотлар бошланишига ҳозирлик кўриш практикаси билан танишдилар. (ЎзТАГ).

ДАНИЯ ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИ МОСКВАДА

Дания фольктинги (парламенти) раиси К. Б. Андерсен бошчилигидаги шу парламент делегацияси СССР Олий Советининг таклифига биноан 27 август куни расмий визит билан Москвага келди.

28 августда меҳмонлар СССР Олий Советида бўлдилар. Делегацияни СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси В. П. Рубен табриклади.

Дўстона суҳбат давомида СССР Олий Совети билан Дания фольктинги ўртасида иккала мамлакат халқларининг ўзаро ҳамжиҳатлиги ва ишончини чуқурлаштиришга, Совет — Дания ҳамкорлигини кенгайтиришга ёрдам берадиган алоқаларни мустаҳкамлашга иккала томон ҳам интилаётганлиги изҳор қилинди. Парламентлар Европада ва бутун дунёда тинчлик учун, янги урушнинг хавфига қарши курашга ўз ҳиссаларини қўшишлари кераклиги таъкидлаб ўтилди.

Суҳбатда СССР Олий Советининг депутати В. М. Кожевников, СССР Олий Совети Президиуми Халқаро алоқалар бўлимининг мудири В. Г. Висотин, бошқа расмий кишилар, шунингдек Даниянинг СССРдаги элчиси П. Д. Стеенбергер иштирок этдилар.

Шу куни делегация Кремлнинг диққатга сазовор жойлари билан танишди. (ТАСС).

МАРРА БЎСАҒАСИДА

МУБОРАК ГАЗ КОМПЛЕКСИ ҚУРИЛИШИ МУХБИРЛАР ПУНКТИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ», «ПРАВДА ВОСТОКА» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАР ПУНКТИНИНГ ЙИГИРМА УЧИНЧИ ХАБАРИ

Газ комплексининг янги объектлари ишга тушмоқда. Бу юзлаб қурувчилар, монтажчилар ва созловчилар фидокорона меҳнатининг якунидир. Муборакда шу кунлар шодлик ва ташвиш, ишга тушириш олдидан зарбдор вахтанинг уйқусиз тунлари ҳукм сурмоқда.

ЯНА БИР ЯРИМ МИЛЛИАРД КУБОМЕТР

Газни қайта ишлайдиган завод учинчи навбатининг 2-блоки ишга туширилишига саноқли соатлар қолди. Блок корхона қувватини йилига 1,5 миллиард кубометр газ берадиган қилиб оширади.

...Зирҳли абсорбер ва десорберларнинг салобатли миноралари, кудратли мотор-насос — турбина, ҳавода совутиш аппаратлари, бир бирига туташиб кетган диаметри бир неча сантиметрдан бир метргача ва ундан ошадиган трубаларнинг ҳаммаси газ тозалаш янги блокидир. У Денгизкўл-Ҳовузак конидан ёқилғи қабул қилиб олиб, уни сульфат аралашмаларидан тозалайди, қуритади ва магистрал газ қувурига юборади. Қолган кислота газн — қимматли хом ашёдир. У олтингугурт олинадиган установкага юборилади.

2-блокнинг муддатидан аввал ишга туширилиши «Мубарекгазпромстрой» ва унинг ёрдамчи пудратчилари «Средазнефтегазмонтаж», «Казмонтажавтоматика», «Союзгазпромстрой» каби трест бошқармалари эришган катта меҳнат ғалабасидир.

Қурувчиларнинг ишлари шунақаки, объектни битиргач, шу заҳоти бошқа объектга ишлашга ўтадилар. Ҳозир улар учинчи навбат составидаги охирги — 1-блокда куч-ғайрат сарфламоқдалар. Орадан бир ой ўтгач, шу установка ҳам ишга туширилади.

ҚОЗОН ИШЛАЯПТИ

— Икки кундан бери ҳаракат қилаяпмиз — қозонни ишга туширяпмиз, — деди қозонхона бошлиғи Петр Васильевич Корольчук.

Биз 3-қозонни бошқариш пультидамиз. Бу ерда «Электросибмонтаж» ва «Узоргэнергогаз»дан келган монтажчилар ва созловчилар ҳали ишлаб туришибди. Автоматикани созлашяпти, приборларни текшириб чиқишяпти. Датчиклар қозондаги буғ босими 13 атмосферага етганлигини кўрсатмоқда. Бир неча суткадан кейин 40 атмосферага қадар кўтарилади ва ўшанда бўйи 5 қаватли уйча келадиган бу агрегат лойиҳадаги қувватга чиқади — соатига 75 тоннадан буғ бериб туради. Иссиқлик энергияси янги тозалаш установкаси учун зарурдир.

Бу орада «Узбекэнергострой» тресги механизациялашган колоннасининг коллективи шундай кувватдаги тўртинчи қозонни монтаж қиляпти. Жами бешта қозон ўрнатилади.

Конденсат майдонида иш суръати тезлашиб кетди. Бу ерда ўрнатилган биринчи чон ишлатилган буғни йиғяпти. Бу нарса сувни химиявий тозалайдиган установкага тушадиган нагрузкани анча камайтирди, сув тақчиллигига барҳам берди. Яна иккита шундай чон монтаж қилинди, навбатдаги учтаси ўрнатишга тайёрланмоқда.

«КС» — СТАРТДА

Янги компрессор станцияси ҳам ишга туширишга тайёрланмоқда. Оталиқ корхона — Суми машинасозлик-ишлаб чиқариш бирлашмасидан келган созловчилар турбоагрегатларни йиғиш сифатини текшириб кўрмоқдалар, назорат ўлчов приборлари ва автоматикани монтаж қиляптилар.

Мойнайлари ювиб чиқила бошлади. Уларга ортофосфор кислота қуйилиб, занги йўқотилди. Айни маҳалда металлга ихота пардаси қопланди. Энди системага мой ҳайдаляпти. Орадан бир неча кун ўтгач, агрегатларни совуқлайин юргизиб кўриш мўлжалланади. Ишлатувчилар созловчиларга ёрдам бермоқдалар — иккита вахта тузиб қўйилди. Унга тажрибали машинистлар, слесарлар, электриклар киритилди.

«Мубарекгазпромстрой» бригадалари станция территориясини ободонлаштиришни тугалламоқдалар, давлат қабул комиссияси аниқлаган нуқсонларни йўқотмоқдалар.

БУЮРТМАЧИ ҚАРЗДОР БЎЛИБ

Муҳим энергетика объекти — 220 киловольтли очиқ тақсимот қурилмасидаги ишларнинг аҳволи кишини ташвишлантиряпти. Буюртмачи — газни қайта ишлайдиган завод капитал қурилиш бўлими бу сафар объектни машина-ускуналар билан комплектлаш ва қурилиш майдонига оғир технологик установкаларни етказиб беришни кечиктирди. Шу сабабдан «Узбекгидроэнергострой» механизациялашган колоннаси билан «Энергосибмонтаж» участкаси коллективлари бекор туриб қолишди. Ҳолбуки, энергетика хўжалигини ишга тушириш муддати сентябрга белгиланган бўлиб бирон кун ҳам «запас» вақт қолгани йўқ. Электр линияси қурилишидаги ишларни ҳам тезлатиш керак.

x x x

Улкан қурилиш маррага яқинлашиб қолди. Бир қанча улкан объектлар ишга туширилди. Бошқа объектлардаги ишлар ҳам охирлаб қолди. Шунинг учун ҳам ҳозир суръатни бўшаштирмай ҳал қилувчи участкаларда ишни кучайтириш ғоятда муҳимдир.

М. КАРОМОВ,
В. ПЕТРОВ,
А. СКОРОБОГАТОВ,
В. ШУМАЙЛОВ.

ДАНИЯ ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИ ТОШКЕНТДА

Дания фольктинги (парламенти) раиси Кнуд Берге Андерсен бошчилигидаги шу парламент делегацияси СССР Олий Советининг таклифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди. Шу делегация Тошкентга келди.

Дания, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР Давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэропортида делегацияни Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси А. А. Хўжаев, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНИ

Бельгия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси Жорж Глинар Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. У Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирди, В. И. Ленин Марказий музейининг филиалини бориб кўрди.

Бельгиядан келган меҳмон Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. (ЎзТАГ).

ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИГА КОМСОМОЛ ҒАМХЎРЛИГИ

Ўтган беш йилликда республика халқ хўжалигига ҳунар-техника билим юртларини битириб чиққан ярим миллиондан кўпроқ малакали ишчи ёшлар келиб қўшилди. Улар корхоналарнинг цехларида ва қурилишларда меҳнат вахтасида турдилар, тракторлар ва комбайнларни далаларга олиб чиқдилар, чорвачилик фермаларининг коллективлари сафини тўлдирдилар. Ўн биринчи беш йилликда ҳунар-техника таълими системасини ривожлантириш ва такомиллаштириш соҳасида яна ҳам кўпроқ масъулиятли ва кенг кўламли вазифалар турибди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг 28 август куни бўлиб ўтган пленумида ана шулар ҳақида гап борди. Пленум қатнашчилари республика комсомол ташкилотининг ҳунар-техника таълими системаси ўқувчиларини коммунистик руҳда тарбиялашни янада кучайтириш, КПСС XXVI съезди қарорлари асосида ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонларнинг муносиб ўринбосарларини тайёрлаш сифатини яхшилаш борасидаги вазифаларини муҳокама қилдилар.

Докладчи — Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов ва музокараларда сўзга чиққан кишилар республиканинг комсомол ташкилотлари ўз кучғайратларини меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий, меҳнат ва маънавий жиҳатдан тарбиялашнинг чамбарчас бирлигини таъминлашга қаратаётганликларини қайд этиб ўтдилар. Андижон, Фарғона, Тошкент, Бухоро областларида «Бугун — ўқиш аълочиси, эртага ишлаб чиқариш илғори, новатор, коммунистик меҳнат зарбдори» шиори остидаги мусобақани ўтказиш соҳасида ижобий тажриба тўпланган.

Шу билан бирга, пленумда уқтириб ўтилганидек, ҳунар-техника билим юртларидаги бир қанча комсомол ташкилотлари йигит ва қизларни мустақил меҳнат ҳаётига тайёрлашга ҳали суст таъсир ўтказмоқда. Саноат корхоналари ва қурилишлар учун кадрлар тайёрлайдиган қишлоқ билим юртларига кўпроқ эътибор бериш, таълим интизомини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, ишлаб чиқариш коллективларининг ўқув группаларини оталиққа олишини ривожлантириш керак.

(ЎзТАГ).

МХР БОШ КОНСУЛИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

27 август куни Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри Б. А. Абдураззоқов Монголия Халқ Республикасининг Тошкентдаги Бош консули Пундагийн Дэчинни қабул қилди. Бош консул экзекватурани — Совет ҳукумати уни таниганлигини тасдиқловчи гувоҳномани тақдим этди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Янгийўл шаҳар комитетининг биринчи секретари ўрток Василий Иванович Рыбалкога **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

БУХОРО, 28 август. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда Бухоро область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум қатнашчилари КПСС XXVI съезди қарорлари асосида область партия комитетининг касаба союз ташкилотларига раҳбарлиги тўғрисида обкомнинг биринчи секретари А. К. Каримов докладини тинглаб, муҳокама қилдилар. КПСС XXVI съезди қарорлари асосида партия ўқувини янада такомиллаштириш борасида коммунистларнинг вазифалари ҳам муҳокама этилди.

Пленум иштирокчилари идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларнинг форма ва методларини янада такомиллаштиришга, мусобақани кенг авж олдиришга, 1981 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик учун қабул қилинган планлар ҳамда социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга область меҳнаткашларини сафарбар этишга қаратилган тадбирларни белгилаб олдилар.

Пленумда Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

ДЕЛЕГАЦИЯНИНГ ВИЗИТИ

Таиланд бош министрининг ўринбосари кооперативларни ривожлантириш кенгашининг раиси Праман Адирексан бошчилигидаги Таиланд делегацияси Центросоюзнинг таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди. Шу делегация Тошкентга келди. Меҳмонлар Ўзбекистонда матлубот кооперациясини ривожлантириш тажрибаси билан, республикада қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ютуқлари билан танишадилар.

28 август куни Таиланд делегациясини Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. С. Ашуралиев қабул қилди. (ЎзТАГ).

КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга!

САМАРАДОРЛИК — БОШ МЕЗОН

ФАН ЮТУҚЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА КЕНГ ЖОРИЙ ЭТИШ — ТЕЖАМКОРЛИК ОМИЛЛАРИДАН БИРИ

Мамлакатимизда илм-фан йилдан-йилга ривожланиб, бевосита ишлаб чиқарувчи кучга айланмоқда, фан билан амалиёт ўртасидаги алоқалар борган сари кучайиб бормоқда. Фаннинг тараққиёти учун зарур бўлган барча моддий ресурслар ва пул маблағлари давлат томонидан ажратиб берилмоқда. Натижада сўнгги йилларда, жумладан, республикамиздаги илмий-тадқиқот муассасаларининг моддий-техника базаси анчагина мустаҳкамланди. Илмий муассасаларнинг ва уларда ишлаётган ходимларнинг сони кўпайиб, олимларимизнинг малакаси ошиб бормоқда. Ўзбекистон олимлари умумиттифоқ миқёсида амалга оширилаётган қирқдан зиёд проблемаларни ҳал этишда актив иштирок этмоқдалар.

Фан самарадорлигини ошириш борасида ҳам анчагина ишлар қилинмоқда. Республикамиздаги илмий муассасалар ҳар йили ўртача олганда 500 миллион сўмлик иқтисодий самарадорликка эга бўлган илмий-техник таклиф, тавсия ва қўлланмаларни халқ хўжалигига бермоқдалар. Бу соҳада республика Фанлар академияси томонидан олиб борилаётган ишлар кўлами ортиб бормоқда. Академияга қарашли бир қатор илмий муассасаларнинг коллективлари фан самарадорлиги масаласига, айниқса, жиддий эътибор бермоқдалар.

Илмий-тадқиқот муассасалари олиб бораётган ишлар, эришаётган ютуқларда бу муассасаларда иш кўраётган халқ назоратчиларининг ҳам муайян ҳиссалари бор. Илмий муассасаларнинг халқ контроли группа ва постлари фан, техниканинг тараққиёти учун ажратилаётган моддий ресурслар ва пул маблағларидан оқилона фойдаланишнинг аҳволини назорат қилиб турибдилар. Хусусан, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли ядро физикаси, химия, механика, геология-геофизика институтлари, баъзи тармоқ илмий-тадқиқот институтларининг халқ контроли группалари назоратнинг турли формаларидан фойдаланиб, институт партия ташкилотлари ва раҳбарларига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Республика Фанлар академиясига қарашли ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг халқ контроли группаси назоратчилари сўнгги икки йил ичида 20 дан ортиқ текшириш ўтказиб, уларнинг натижаларини группа мажлисларида муҳокама қилдилар. Бу эса ишга ижобий таъсир кўрсатмоқда. Сўнгги йилларда институт олимлари томонидан ғўзанинг АН-402, АН-Самарқанд-2, Ўзбекистон-3, Тошкент-6, Самарқанд-3 навлари районлаштирилди.

Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашё, Марказий пахтачилик саноати илмий-тадқиқот институтларининг халқ контроли группалари ҳам бир қатор фойдали ишларни амалга оширмоқдалар. Бу институтларнинг назоратчилари илмий-тадқиқот ишлари учун давлат томонидан ажратилаётган моддий ресурслар ва пул маблағларидан қай аҳволда фойдаланилаётганлигини мунтазам равишда назорат қилиб келмоқдалар.

Аммо айрим илмий муассасаларда бундай моддий ресурслар, пул маблағларидан оқилона ва тежамкорлик асосида фойдаланилмаётир, бир қатор молиявий нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Республика халқ контроли комитети томонидан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг сейсмология институтида, Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти (СоюзНИХИ)нинг баъзи филиал ва тажриба станцияларида, Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида ўтказилган текширишлар вақтида худди шундай фактлар аниқланди.

Илмий ишларни белгиланган муддатларда бажариш ва тугалланган ишларни тезроқ амалиётга жорий этиш илмий-тадқиқот институтларининг иш самарадорлигини аниқлашда муҳим аҳамиятга эга. Бир қатор институтларнинг назоратчилари бу масалага яқиндан ёндашиб, бўлим ва лабораториялар томонидан қилинаётган ишларни қатъий назорат остига олмоқдалар. Республика Фанлар академиясига қарашли химия, ядро физикаси, ўсимлик моддалари химияси ва бошқа баъзи институтларнинг халқ контроли группалари кейинги икки йил ичида бажарилган илмий ишларни халқ хўжалигига татбиқ қилиш масаласида рўй бераётган баъзи бир нуқсонларни аниқлаб, уларни бартараф этишга доир ўз мулоҳазаларини институтлар раҳбарлари олдига қўйдилар. Бу борада айниқса, ўсимлик моддалари химияси институтининг назоратчилари фаоллик билан ишламоқда. Институтда халқ контроли группасининг илмий ишларни амалиётга татбиқ этишни назорат қилиш бўйича махсус сектори тузилган. Секторнинг аъзолари экспериментал-технология, фармакология ва доривор ўсимликлар лабораторияларининг ходимлари томонидан бажарилган илмий ишларнинг медицина саноатига ва халқ хўжалигининг бошқа соҳаларига ўз вақтида бериб турилиши ҳамда тажрибадан ўтказилишини изчил назорат қилиб бормоқдалар.

Афсуски, айрим халқ контроли группалари бу масала билан ё етарлича шуғулланмаяптилар, ёки уларнинг бу соҳадаги ишлари айтарли таъсирчан бўлмаяпти. Баъзи бир илмий муассасаларнинг бажарган ишлари ва таклифлари кўп йиллар давомида ишлаб чиқаришга татбиқ этилмай келаётганлигига аввало институтларнинг маъмурияти, қолаверса, айрим министрлик ва идораларнинг ўзларига боғлиқ бўлган масалаларни вақтида ҳал қилмаётганлиги ҳам сабаб дейиш мумкин. Институтлар билан министрлик ва идоралар орасидаги алоқа баъзи ҳолларда ҳозирги замон талаблари даражасида эмас, илмий тадқиқотларнинг тематик планлари халқ хўжалиги эҳтиёжларини етарли равишда ҳисобга олмасдан тузилаётир. Электроника, физика-техника, биохимия ва ўрмон хўжалиги институтлари томонидан бажарилган бир қатор илмий ишларнинг ишлаб чиқаришга татбиқ қилиниш аҳволи талабга жавоб бермайди. Масалан, физика-техника институти олимлари томонидан ишлаб чиқилган сувни чучитиш қурилмаси — СОУ-1000 1974 йилда идоралараро комиссияга топширилган. 1976—1977 йилларда республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги шу қурилмалардан 22 тасини ясаб ишга тушириши керак эди. Бироқ, шу министрлик ва Қишлоқ қурилиши министрлиги бу ишни амалга оширмадилар.

Биохимия институти паррандалар маҳсулдорлигини ошириш мақсадида тухумларни инкубациядан олдин кичик дозаларда нурлантириш илмий таклифи билан чиқди. Уни қўллаш йилига тўрт миллион сўмга яқин иқтисодий самара берарди. Шундай бўлишига ва лойиҳа ҳужжатлари тайёрланганига қарамай, бу таклифни амалга оширишни «Узптицепром» идораси ҳаддан ташқари чўзиб юборди.

Хўжалик шартномалари асосида бажарилаётган илмий ишларнинг амалиётга татбиқ қилиниши масаласида ҳам бир қатор нуқсонлар мавжуд. Масалан, электроника институтининг пахта физикаси лабораторияси ўнинчи беш йилликда шу йўл билан бажарган ва 870 минг сўм сарфланган еттита илмий ишдан фақат биттасигина ишлаб чиқаришга жорий этиш даражасига етказилган. 180 минг сўм сарфланган бошқа бешта илмий ишдан кўзда тутилган натижа олинмаган. Ўрта Осиё ўрмон хўжалиги илмий-тадқиқот институтининг ҳам иш самарадорлиги ва бажарилган илмий ишларни халқ хўжалигига татбиқ қилиш соҳасидаги фаолияти бугунги кун талабига жавоб бермаяпти.

Илмий-текшириш институтларини замонавий асбоб-ускуна ва турли машиналарсиз тасаввур этиш қийин. Давлатимиз ҳар йили илмий муассасалар учун янгидан-янги машина, асбоб ва ускуналар ажратмоқда, бунга миллионлаб сўм маблағ сарфланмоқда. Улардан оқилона фойдаланиш шу боисдан ҳам кўпгина халқ контроли группалари доимий назоратида. «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг группа назоратчилари асбоб-ускуналарнинг ўз вақтида ўрнатилиши, уларни асраб ишлатиш ва иш самарадорлигини ошириш борасида бир неча йиллардан бери фойдали ишларни амалга оширмоқдалар. Бирлашманинг бош группаси таркибида асбоб, ускуна, машиналардан фойдаланиш ва тежамкорлик бўйича қилинаётган ишлар устидан назорат олиб борувчи иккита махсус сектор ташкил қилинган. Бу секторларга ўз ишини яхши билувчи, ташкилотчи мутахассислар раҳбарлик қилмоқда. Бирлашма дирекцияси ва партия ташкилоти назоратчилар таклифларига эътибор билан қараб, бу масала бўйича тегишли чораларни ўз вақтида кўрмоқда.

Аммо, баъзи илмий муассасаларда машина, асбоб ва ускуналарни ўрнатиш, сақлаш, улардан самарали фойдаланиш, кераги йўқларини ҳисобдан чиқаришда нуқсонлар учраб туради. Уларнинг олдини олиш, ҳар бир асбоб-ускуна ва бошқа моддий ресурслардан мақсадга мувофиқ фойдаланиш, ортиқча ва керакмасларини бошқа ташкилотларга ўтказиш илмий-тадқиқот муассасалари назоратчиларининг диққат эътиборида бўлиши лозим.

Илмий-тадқиқот муассасаларининг назоратчилари КПСС XXVI съездининг кўрсатмалари асосида ўз ишларини активлаштиришлари ва съезд томонидан илм аҳли олдига қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажаришда институт дирекциялари ва партия ташкилотларига янада кўпроқ амалий ёрдам кўрсатишлари лозим.

Т. ХОНХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг бўлим мудири.

ТАЛАБЛАР ДАРАЖАСИДА БЎЛСИН!

Наманганда идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар самарадорлигини оширишнинг актуал вазифаларига бағишланган зонал семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда область, шаҳар ва район партия комитетлари бўлим мудирларининг ўринбосарлари, Андижон, Наманган ва Фарғона областлари партия комитетлари сиёсий маориф уйлари ва кабинетларининг мудирлари, шунингдек шаҳар ва район партия комитетларининг идеология масалалари билан шуғулланувчи секретарлари ҳамда Наманган областидаги йирик партия ташкилотларининг секретарлари иштирок этдилар.

Семинарда КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида партия ўқувини янада такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорида ўртага қўйилган талаблар асосида коммунистлар, барча меҳнаткашлар сиёсий билим даражасини ошириш масалалари батафсил муҳокама қилинди. Семинар қатнашчилари сиёсий маориф ва иқтисодий таълим соҳасида янги ўқув йилига тайёргарликнинг боришини чуқур анализ қилдилар, шу соҳадаги иш тажрибасини ўртоқлашдилар. Назарий қоидаларни меҳнат коллективларининг турмушига энг кўп даражада яқинлаштиришга катта эътибор бердилар.

Семинар кенгаш ишида Наманган область партия комитетининг биринчи секретари М. Камолов иштирок этди.

* * *

Қаршида область, шаҳар ва район партия комитетлари бўлим мудирлари ўринбосарларининг, Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Қашқадарё, Самарқанд, Сурхондарё ва Хоразм областлари партия комитетлари сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари мудирларининг, шунингдек шаҳар ва район партия комитетларининг идеология масалалари билан шуғулланувчи секретарларининг ва Қашқадарёдаги йирик партия ташкилотлари секретарларининг зонал семинар-кенгаши машғулотлари тугади. Семинар қатнашчилари КПСС XXVI съезди қарорлари асосида идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар самарадорлигини ошириш йўлларини муҳокама қилдилар.

Семинар-кенгаш иштирокчилари докладлар ва ахборотларда ҳозирги босқичда идеология ишлари проблемаларини, партия комитетлари, сиёсий маориф уйлари ва кабинетларининг «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида партия ўқувини янада такомиллаштириш тўғрисида» КПСС Марказий Комитети қабул қилган қарорда баён этилган вазифаларини кўриб чиқдилар.

Партия ўқуви ва иқтисодий таълим системасида янги ўқув йилига тайёргарлик кўришга оид иш тажрибаси ўртоқлашилди.

Семинар ишида Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғойипов қатнашди.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

МАЗМУНЛИ СУҲБАТЛАР

БУХОРО ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ЗАРАФШОН ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҲУЖЖАТЛАРИНИ ПРОПАГАНДА ҚИЛИШ, ЎРГАНИШ ВА ТУШУНТИРИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ БОРАСИДАГИ ИЖОБИЙ ИШЛАРИНИ ТАЪКИДЛАБ ЎТДИ.

Бу муҳим ишга 45 сиёсий докладчи ва шаҳар партия комитетининг штатсиз лекторлари, 453 пропагандист, 1052 сиёсий ахборотчи ва агитатор, «Билим» жамиятининг 554 аъзоси фаол қатнашмоқда.

Сиёсий ахборот клубларининг фаолияти сезиларли даражада активлашди. Маданият уйларида ҳамда янгидан ташкил этилган 46 та тематик лекторийлар, кинолекторийларда партия съезди материаллари бўйича ижтимоий-сиёсий ўқув кенг йўлга қўйилган.

Шаҳар партия комитети, партҳомларнинг сиёсий маориф кабинетларида, кутубхоналарда КПСС XXVI съездининг ишини кўрсатувчи стендлар ва бурчаклар ташкил этилган. Уларда, шунингдек, мамлакатнинг, республика, область, шаҳарнинг ўнинчи беш йиллик якунлари ва ривожланиш истиқболларидан ҳикоя қилувчи материаллар, методик адабиётлар ўрин олган. Шаҳар партия комитети пропагандистлар учун КПСС Марказий Комитетининг XXVI съездга Ҳисобот доклади бўйича семинарлар ўтказди.

Съезд қарорларини пропаганда қилишда матбуот, радио, ҳамда оммавий пропаганданинг бошқа формалари актив ёрдам бермоқда.

СИФАТГА ЭЪТИБОР

НОН — ХАЛҚИМИЗНИНГ АСОСИЙ БОЙЛИГИДИР. Нон маҳсулотларидан тежаб-тергаб фойдаланиш эътиборга молик масаладир. Ўзбекистон партия комитетлари нон маҳсулотлари корхоналарининг фаолиятини мунтазам контроль қилиб турибдилар. Яқинда Наманган шаҳар партия комитети нон комбинати партия бюроси ва раҳбарларининг ноннинг сифатини ошириш, турини кўпайтириш бўйича олиб бораётган ишлари юзасидан ҳисоботини тинглади.

Қарорда таъкидланадики, корхона партия ташкилоти ва маъмурияти ўнинчи беш йилликда дуруст натижаларга эришдилар, 1981 йилни муваффақиятли бошладилар. Нон-булка ишлаб чиқариш тўққизинчи беш йилликдагига қараганда анча ўсди. Шу нарса қувончлики, ассортимент кўпайди: 30 хил янги маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Янги қувватлар ишга туширилди.

Ўнинчи беш йилликда қўл меҳнати камайди, реконструкция ишлари олиб борилди, турли технологик янгиликлар жорий этилди. Натижада механизация даражаси 1975 йилдагига нисбатан 25 процентга ўсди ва 73 процентга етказилди.

Комбинат партия ташкилоти коммунистлар активлигини изчиллик билан ошириб бормоқда. Уларнинг ҳаммаси социалистик мусобақа пешқадамлари сафидан ўрин олган. Партия бюроси коммунистларнинг танқидий фикрлари ва мулоҳазаларига, таклифларига сезгирлик билан муносабатда бўляпти.

Шаҳар партия комитетининг бюроси ютуқларни таъкидлаш билан бирга қатор камчиликларни ҳам кўрсатди. Жумладан, комбинатда план интизомига риоя қилиш устидан талабчанлик сусайтириб юборилганлиги таъкидланди. Ҳанузгача ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланилмаяпти, меҳнат интизомининг бузилиш ҳолларига йўл қўйилмоқда, омборхоналар етишмайди. Ишчилар учун дам олиш хоналари ва аёллар учун гигиена хоналари ташкил этилмаган. Аҳоли талабини ўрганиб иш юритишга етарли эътибор берилмаяпти.

Шаҳар партия комитетининг бюроси бу сингари камчиликларни қисқа муддатда тугатиш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқди ва партбюро ҳамда маъмуриятга уни оғишмай бажаришни тавсия этди.

ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИ — ЮҚОРИ БОСҚИЧГА

АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ИДЕОЛОГИЯ КАДРЛАРИ БИЛАН ИШЛАШ БЎЙИЧА ИЗБОСКАН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ФАОЛИЯТИНИ КЎРИБ ЧИҚДИ. Қабул қилинган қарорда таъкидланадики, район партия комитети меҳнаткашлар ўртасида идеологик ва сиёсий-тарбиявий ишларни олиб боришни янада такомиллаштиришга, идеология кадрларини тайёрлаш, малакасини ошириш ва жой-жойига қўйишга катта эътибор бермоқда. Районда турли мактаб ва курслар пропагандистларининг семинарлари ишлаб турибди, илмий-назарий ва амалий конференциялар мунтазам ўтказиляпти.

Кейинги йилларда районда идеология ходимларининг сифат состави анча яхшиланди. Уларнинг 65 проценти коммунистлар, 70 проценти эса олий маълумотли кадрлардир. Район партия комитети идеология кадрларининг ишончли резервини вужудга келтирди, у билан планли равишда ва изчил иш олиб бормоқда. Натижада районда идеология иши анча яхшиланди, мазмунан чуқурлашди. Шунинг учун ҳам избосканликлар ўнинчи беш йиллик топшириғини муваффақиятли бажариб, ўн биринчи беш йилликни кўтаринкилик билан бошладилар.

Область партия комитетининг бюроси тавсия этган қатор тадбирлар, шубҳасиз, Избоскан район партия комитетига ғоявий-сиёсий ишларни янада яхшилашга ёрдам беради.

БИРИНЧИ ҚЎНҒИРОҚ ЯҚИН

ЯНГИ БИЛИМ МАСКАНИ

Фарғона области шаҳар ва қишлоқларида биринчи сентябрь тонгида янги қурилган қатор мактаблар минглаб ўқувчиларни илк бор ўз бағрига олади. Фарғона шаҳрининг Фрунзе массивида бунёд этилган ҳашаматли бино ана шундай маърифат масканларидандир. Илк сентябрь тонгида 1176 ўқувчи унинг ёруғ, мукаммал жиҳозланган синфхоналаридан жой олади.

Ўқувчилар сони изчил ошиб бориши муносабати билан талайгина мактабларга қўшимча бинолар қуриб берилди. Чунончи, Олтиариқ районидаги 1-мактабда 360 ўқувчига мўлжалланган қўшимча бино қурилди. Киров райони марказида ҳам худди шундай бино фойдаланишга топширилди.

Бу йил янги мактаб биноларини бунёд этишда оталиқ ташкилотлари ҳам фаол иштирок этдилар. Риштон районидаги «Ўзбекистон 50 йиллиги» совхози 680 ўринли замонавий мактаб биноси қуриб берди. Охунбобоев районидаги «1 Май», Фрунзе номли колхозлар, Риштон районидаги «Коммунизм», Ўзбекистон районидаги Ленин номли, Фарғона районидаги Ильич номли хўжаликлар ҳам янги ўқув йили арафасида ёш авлодга янги мактаб биноларини армуғон этдилар. Янги маърифатхоналар 1 миллион 250 минг сўмлик инвентарь ҳамда ўқув ашёлари билан жиҳозланди.

О. ҲАКИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АВГУСТ ПЕДСОВЕТИ

Тошкентдаги 3-мактаб ўқувчилари юз процент ўзлаштирмоқда. Мактаб ўқувчиларининг ярми фақат «яхши» ва «аъло» баҳоларга ўқимоқда.

Сергели райони ўқитувчилари август конференциясининг қатнашчилари 3-мактаб ҳамда республика пойтахти педагогик коллективларининг муваффақиятларини таҳлил қилдилар. Республиканинг бошқа районларида ҳам шундай конференциялар ўз ишини бошлади. Таркиб топган анъанага кўра, шу конференцияларда қишлоқ ва шаҳар мактабларининг ўқитувчилари билан бирга партия ва совет органларининг, оталиқ корхоналари ва хўжаликларининг вакиллари, комсомол бошлиқлари ва касаба союз активлари, олимлар ва ота-оналар иштирок этмоқдалар. Катта педагогик кенгашда партия XXVI съезди қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари ва тавсиялари асосида халқ маорифи органларининг таълим-тарбия ишларини янада такомиллаштириш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинмоқда. (ЎзТАГ).

Синов учун чиқарилган прицепларнинг дастлабки туркуми пахтакор хўжаликларга жўнатилди. Республика партия ва ҳукуматининг 1981 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлик тўғрисидаги қарорига амалий жавобимиз ана шундай! — дейишмоқда Тошкент трактор заводининг аҳил коллективи. Янги прицепларга пахта ортиш ҳажми кўпайди, ташиш ҳамда уни тушириш ишлари енгиллашади.

Суратда: тракторсозлар навбатдаги ишларни маслаҳатлашиб олишмоқда.

Ф. Қурбонбоев ва В. Миленький фотоси. (ЎзТАГ).

СОЦИАЛИСТИК ЖАМИЯТДА ШАХС КАМОЛОТИ

НАЗАРИЯ МАСАЛАЛАРИ

КПСС XXVI съезди партия ва совет халқи ҳаётида жуда катта аҳамиятга молик воқеадир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг съездга қилган Ҳисобот докладида коммунистик қурилишнинг асосий вазифалари, янги кишини тарбиялаш, дунёда тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш проблемалари ғоят равшан белгилаб берилди.

Кишини ҳар томонлама камол топтирмай туриб, халқнинг юксак маданият даражасига эришмай туриб, коммунизм қуриб бўлмайди. «Биз коммунистик қурилиш йўлидан қанча олға борсак, экономикамиз ва кишиларнинг ҳаётини таъминлаш қанчалик кучлироқ бўлиб борса, кишиларни ижтимоий-сиёсий, маданий, ахлоқий эстетик тарбиялаш вазифалари шу қадар катта аҳамият касб эта боради. Моддий ва маънавий тараққиётда узилишга йўл қўйиб бўлмайди», — деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев.

Бизнинг партиямиз ўз амалий фаолиятида халқнинг моддий даражасини юксалтириш асосида социалистик ишлаб чиқариш муносабатларини изчиллик билан ривожлантирмоқда, социалистик маданиятни юксалтириш программасини амалга оширмоқда.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов КПСС XXVI съезди қарорлари асосида идеология ишларини такомиллаштириш масалаларига бағишланган республика семинар-кенгашида янги кишини шакллантириш ва тарбиялашда социалистик маданиятнинг ролини, партия олиб бораётган идеология ишининг ролини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Социализм меҳнаткашлар оммасига маънавий бойликлардан фойдаланиш учун йўл очибгина қолмай, уларни маънавий бойликларнинг бевосита ижодкорларига айлантирди. Маданият инсон учун заруратга, ҳаётий эҳтиёжга айланди. Бу эса инсоннинг гармоник ривожланишидан далолат беради.

Совет ҳокимияти йилларида кишиларнинг ўзлари ҳам ўзгарди, уларнинг маънавий дунёси беқиёс бойиди. Барча иттифоқдош республикаларда халқнинг сифат жиҳатидан янги авлоди ўсмоқда. Бу — саводхон, юксак малакали, партия ишига, социалистик Ватанга чексиз садоқатли авлод бўлиб, актив ижодкор — коммунизм нинг яратувчиларидир.

Ўзбекистонда профессионал санъатнинг гуркираб гуллаб-яшнаши ва ривожланиши маданият умумхалқ мулкига айланганининг ёрқин далилидир. Республикамизда 28 театр иш олиб бормоқда. Областларда, Қорақалпоғистон АССРда драма ва музикали драма театрлари, область филармониялари, тўртта болалар театри ва ёш томошабинлар театри ишлаб турибди. Бу театрларга ҳар йили 4 миллиондан зиёд томошабин келмоқда. Шуниси характерлики, жаҳон ва рус классикасининг энг яхши асарлари республика ва область театрларимизнинг репертуарларидан мустаҳкам ўрин олди.

Алишер Навоий номли давлат академик Катта театр балет труппаси Кремлдаги Съездлар саройи саҳнасида «Ҳинд поэмаси» спектаклини кўрсатди. Ёзувчи Шароф Рашидовнинг «Кашмир қўшиғи» асари асосида яратилган бу балет музикасини ёш ўзбек композитори Улуғбек Мусаев ёзган.

Навоий номидаги давлат академик катта театри москвалик томошабинларга энг яхши миллий опера ва балетларни, шунингдек, жаҳон классиклари асарларини намойиш қилди.

Халқнинг маданий савиясини оширишда маданий оқартув муассасаларининг роли каттадир. 1979 йилнинг ўзидагина мамлакатимиздаги 589 профессионал театрга 118 миллионга яқин томошабин келди, 14 минг музейни эса деярли 150 миллион киши келиб кўрди.

Ўзбекистонда 14 минг кутубхона, 4 мингга яқин клуб, 34 музей ишлаб турибди. Қишлоқ посёлкаларидагина 30800 дан зиёд маданий-маиший комплекслар барпо этилган. Ўзбекистон аҳолисининг 40 проценти кутубхона хизматидан фойдаланмоқда.

Сўнгги вақтда республикамизда бадиий ҳаваскорлик санъати тез ривожланмоқда. Бадиий ҳаваскорлик коллективлари сони икки баравардан зиёдроқ, уларда қатнашувчиларнинг сони эса 3 баравар кўпайди. Ҳозирги вақтда 20 минг бадиий ҳаваскорлик коллективларида 200 мингга яқин киши шуғулланмоқда. Турли кўрик-конкурслар, телевизион конкурслар, ёш рассомлар кўргазмалари ва бошқа тадбирлар янги-янги истеъдодли кишиларни аниқлаш, кишиларнинг истеъдодини юзага чиқариш имконини бермоқда.

Буларнинг ҳаммаси янги ижтимоий ҳодиса бўлиб, пировард натижада бадиий маданиятимизни юксалтиришнинг қудратли омилидир. Халқ бадиий ижодининг гуркираб ривожланиши «совет воқелигининг, ҳаётимизнинг характерли белгиларидан биридир» (Л. И. Брежнев).

В. И. Ленин ўзининг «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» асарида «аҳоли оммасининг маориф ва маданий юксалиши»ни меҳнат унумдорлигини оширишнинг шарти деб ҳисоблаган эди. Ҳақиқатан ҳам маданият жамиятнинг актив, таъсирчан кучи эканлигини, моддий ишлаб чиқаришни ўстиришда, ишлаб чиқариш, ижтимоий-сиёсий муносабатларни такомиллаштиришда қудратли омил эканини ҳаётнинг ўзи кўрсатмоқда.

Совет жамияти тараққиётининг ҳозирги босқичи социал турмушнинг ҳамма соҳаларига кириб бораётган фан-техника революцияси билан боғлиқ бўлиб, у ижтимоий меҳнат жараёнини интенсив интеллектуал жараёнга айлантирмоқда. Бу эса қонуний равишда таълим ва маданиятнинг роли ортиб боришига олиб келади, халқнинг кенг қатламлари орасида билим ва маданиятни тарқатишга ёрдамлашади.

Ишлаб чиқарувчи кучларнинг ривожланиши ва шу билан боғлиқ ҳолда меҳнат қуролларининг, машиналар ва техниканинг мураккаб турлари пайдо бўлиши кишиларга нисбатан юксак талаблар қўяди. Бироқ турли социал формацияларда бунга турлича муносабатда бўлишган. Капитализм аслида кишиларни машиналарнинг қулига айлантириб қўйди. Социалистик маданият эса фан-техника революцияси ютуқларидан фойдаланиб, кишиларни бир хил ҳаракат билан қилинадиган ва оғир жисмоний меҳнатдан халос қилиш, уни мураккаб техниканинг хўжайинига, фан-техника тараққиётининг юксак онгли иштирокчисига айлантиришга интилмоқда.

Ҳар томонлама маълумотли ва маданий ходимни, янги жамиятнинг онгли гражданини тарбиялаб етиштириш, меҳнатда, ишлаб чиқаришни бошқаришда юксак маданиятга эришиш — ҳозирги босқичда Коммунистик партия олдида турган асосий вазифалардир.

Социалистик жамиятда моддий ва маънавий ҳаётнинг интернационаллашуви, маданият соҳасида миллатларнинг равнақ топиши ва яқинлашуви маънавий ишлаб чиқаришнинг бутун структурасини ва маданий бойликларни тақсимлашни такомиллаштиришга олиб келади. Ривожланган социализм шароитида халқнинг маданиятга, билимга интилиши беқиёс ўсади. Аҳолининг ҳар ўн мингтаси ҳисобига тўғри келадиган инженерлар сони ва маданий тараққиётнинг бошқа белгилари жиҳатидан Совет Иттифоқи жаҳонда биринчи ўринни мустаҳкам эгаллаб турибди. Бизнинг мамлакатимизда 80 миллиондан ортиқ киши ўқимоқда. Ҳар уч кишидан бири билим олмоқда. Деярли ҳар бир оила газета ва журналларга обуна бўлган.

Меҳнат кишисининг маънавий ҳаётидаги бундай катта ўзгаришлар В. И. Лениннинг «Ҳеч ерда халқ оммаси чинакам маданиятдан биздаги каби манфаатдор эмас. Бу маданият масалалари бошқа ҳеч қаерда биздагидек чуқур ва изчил бир йўсинда қўйилмайди...»[1] деган сўзларининг ҳақиқат эканини яна бир бор тасдиқламоқда.

Социализмнинг тарихий ғалабалари халқнинг янги, социалистик, интернационал маданиятини қарор топтирди. Халқ оммасининг саводхонлиги ана шу даражага эришиш жараёнининг бошланиши эди. В. И. Ленин кенг халқ маорифи ва тарбиягина маданият учун замин яратишини таъкидлаб, халқ оммасини саводхон қилиш жамият маънавий ҳаётини ривожлантиришнинг асоси деб ҳисобларди.

Коммунизм қурилишидек улуғ ишга киришган киши, деб таъкидлаган эди В. И. Ленин, «фақат ҳозирги замон билими асосидагина коммунизм қура олишини ва агар шу билимга эга бўлмас экан, коммунизм фақат орзу бўлиб қолишини тушуниб олмоғи керак» (В. И. Ленин. Тўла асарлар тўплами. 41-том, 343-бет).

Социализм қурилиши жараёнида тарихан қисқа вақт ичида халқнинг умумтаълим ва техника билими даражаси ғоят юксакликка кўтарилди. Жамият манфаатлари, ҳаётнинг ўзи ҳам халқнинг эстетик маданияти даражасини оширишни талаб этади. Бунинг учун эса кўп куч-ғайрат сарфлаш талаб қилинади.

Шуни кўзда тутмоқ керакки, юксак даражадаги маърифатлилик ўз-ўзидан юксак коммунистик онглилик ва ахлоқийликка олиб келавермайди. Масала шундай қўйилмоқдаки, халқнинг юксак даражада маърифатлилиги янги шароитда унинг умумий юксак гражданлик ва маънавий, эстетик маданиятига айланмоғи керак.

Бизнинг жамиятимиз фақат маърифатли эмас, шу билан бирга юксак маданиятли кишилардан иборат. Социалистик маданият кишиларни бирлаштиришга қаратилган бўлиб, коммунистик идеалларимиз учун, халқнинг, партиянинг, совет

1) В. И. Ленин. Тўла асарлар тўплами. 45-том, 409-бет.

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

МАТОНАТ

Ёз охирлаб қолган бўлса ҳам ҳамон кун қизимоқда. Далалар ҳансирайди. Офтобнинг ўтли нурини эмиб ётган пайкалларда сароб жимирлайди. Пешонасини қийиқча билан танғиб олган сувчилар у ер-бу ерда эгатларга сув таратиб юришибди. Ер юмшатиб юрган тракторларнинг овози жазирама иссиқда эриб кетаётгандай, элас-элас эшитилади... «Ҳорма-бор бўл» деб картама-карта ўтиб юрган Холжўра Ғозиевнинг кайфи чоғ. Дам у ерда-дам бу ерда тўхталиб сувчи ва механизаторлар билан бир чимдим суҳбатлашади, ишни кўради, маслаҳат беради, ҳазиллашиб уларнинг кўнглини кўтариб ҳам қўяди. Кайфи чоғлиги даладаги катта-ю-кичикнинг берилиб меҳнат қилаётганидан, дуркун ғўзаларнинг шода-шода кўсак тақканидан, куз мавсумига тайёргарлик авжига чиққанидан.

— Яқиндагина шу ғўзаларни дўл савалаб, қуруқ чўп қилиб кетган эди, десам ишонасизми? — ариқ лабидаги қоратол тагида пича тўхтаб атрофига назар соларкан, Холжўра Ғозиев завқ-шавқ билан деди. — Йўқ, ишонмайсиз, негаки ўша кунги аҳволни ҳатто тасаввур қилиш ҳам қийин. Аммо табиатнинг қаҳрини одамларнинг дўстлиги, жипслиги, бир ёқадан бош чиқариб қилган меҳнати енгди...

* * *

Ўша куни ҳам ҳаво қаттиқ исиган эди. Дала тандирдай қизиб, димиқиб кетди. «Партия XX съезди» колхозининг бригада бошлиғи Усмонжон Худойбердиев кун бўйи офтоб тиғида эгат олиб юрган Қўрчибой билан Абдураҳмонларга жавоб бериб юборди-да, шийпон ёнидаги ариқ лабига омонатгина ўтирди.

— Уф-ф, эритиб юбораман, дейди-я... — у қийиқчаси билан елпинаркан шийпондан бир чойнак чой кўтариб келган Раҳмонтой отага нолигандай деди:

— Ҳа, жуда оғирлашиб кетди, бунақа дим ҳавонинг ҳосияти бўлмайди. Ё селни, ё дўлни етаклаб келади.

Усмонжон ўтирган ерида атрофда ястаниб ётган пайкалларга кўз югуртирди. Ям-яшил далаларда ғўзалар текис, олди гуллай деб қолган, берироғи эса энди шонага кирган. 100 гектарда иккинчи комплекс ишлов тугаб, эгатлар олинган. Колхоз мироби эртадан сув бермоқчи, ўн икки сувчи белни боғлаб ишга шай турибди.

Шу йилнинг бошида мана шу шийпонда ўтган йиғилиш беихтиёр бригадирнинг хаёлига келди. «Ўтган йилни гектаридан 53 центнердан хирмон кўтариб якунлаган эдик. Бу йилги мажбурият ҳақида сизларнинг фикрингизни билмоқчи эдим. Колхоз умумий йиғилишида эллик беш центнерга қўл қўйсам бўладими? — деб маслаҳат сўради у бригада аъзоларидан. Уларнинг ҳаммаси ҳам айтган сўзидан қайтмайдиган мард йигитлар, лобар қизлар эканлигини Усмонжон кўп йиллардан бери бирга ишлаб, синаб-кўриб келяпти.

Ҳозир бригада ғўзалари колхознинг энг олди ғўзаси бўлиб қолгани аввало ана шу уч оға-ини ботирларнинг ҳалол меҳнати туфайли...

— Хўп, мен борай бўлмаса, — Усмонжон тун пардаси тўшалиб бораётган далаларга яна бир кўз тикиб, қийиқчасини елкасига ташлади-да, ўрнидан қўзғалди.

Бироқ у катта йўлга етиб улгурмади. Бирдан кўтарилган довул улкан дарахтлар қаддини камондай эгиб, атрофни чанг тўзонга бостириб юборди. Зум ўтмай шамалоқдай юлдузлар бетини қоп-қора булутлар қоплаб олди. Чақмоқнинг ўтли қиличи кўк бағрини тилимлаб, момақалдироқ зарбидан ер ларзага келди. Оғир томчилар чангли йўл кафтига тез-тез туша бошлади. Кўп ўтмай сел қуйди. Яна осмон ноғорасини чалди. Ёнғоқдай-ёнғоқдай муз парчалари дарахтларни, ям-яшил ғўзаларни савалай кетди.

Усмонжон орқага қайтди. Баданига қаттиқ-қаттиқ тегаётган дўл зарбини ҳам сезмай пайкал томон югурди. Не кўзи билан кўрсинки, оғир муз парчалари ғўзаларнинг барг ва шоналарини таг-тагидан чирт-чирт узиб, қуруқ чўп қилиб қўймоқда эди.

— Бардам бўл, болам, — Усмонжоннинг елкасига кимдир титраб турган қўлларини қўйди. Ўгирилиб қараган эди, Раҳмонтой ота экан, кув оқарган, бригадирнинг ёнида турарди. — Ачинганинг билан фойдаси йўқ, ўғлим. Энди ўзингни қўлга олиб ҳамма ишни қайтадан бошлаш ҳақида ўйлаб кўр.

90 ёшни босиб ўтган, турмушнинг паст-баландини кўп кўрган отахоннинг далдаси Усмонжоннинг яраланган қалбига малҳамдай тегди, У қаддини ростлади.

— Рост айтасиз, ота — деди бригадир ҳамкасбларига юзланиб. — Ҳамма ишни бошидан бошлашимизга тўғри келади. Бу-ку дўл экан. Бизга деса тош ёғмайдими, барибир мўлжалдаги пахтани етиштириб берамиз...

x x x

Довул дераза табақаларига зарб билан урилиб, ойналарни тутдай тўкиб туширганида Холжўра Ғозиев ишни тугатиб кетишга ҳозирланиб турган эди. Қарсиллаб тушаётган дўл райкомнинг тунука томини ноғора қилиб қоқа бошлади. «Ғўза... ғўзаларнинг аҳволи нима кечади?... «Ярқ этиб кетган бу фикр секретарнинг миясига чақмоқдек урилди. У дераза тагида узоқ туриб қолди. Ташқарида ҳамон дўл ёғар, бетиним чақмоқ чақиб, момақалдироқ зарбидан еру кўк ларзага келарди.

Бехосдан телефон қаттиқ жиринглади.

— Эшитаман, — Холжўра Ғозиев трубкани қулоғига тутди.

— «Шарқ юлдузи»дан»-ман, — райком секретари колхоз раиси Каримжон Исмоиловни овозидан таниди. У гапни чўзиб ўтирмай лўнда-лўнда қилиб деди: — Дўл колхознинг белидан кесиб, беш-олти бригаданинг ғўзасини олиб кетди. Бош агроном Неъматжон Усмонов билан отда далага чиқиб кетяпман. Сизга саҳарда яна телефон қиламан...

Телефон яна жиринглади. Секретарь ҳамма колхозлар билан бирма-бир боғланиб чиқди. Дўл беш хўжаликнинг устидан ўтибди.

Холжўра Ғозиев кафтини пешанасига қўйганича узоқ ўтириб қолди. Коридордан ғовур-ғовур овозларни эшитганидан кейин ўрнидан қўзғалди. Улар райком ходимлари, район марказида яшайдиган бюро аъзолари экан. Дўл тиниши билан райкомга югуриб келишибди. Ҳамма жойлашиб олгач секретарь гап бошлади.

— Аҳволнинг қандай эканлиги тўғрисида гапириб ўтирмайман, ўзингиз кўриб турибсиз. Райком бюроси аъзолари, ҳамма ходимлар ҳозирданоқ ўзларини сафарбар этилган деб ҳисоблашсин. Бир группа мен билан, «Партия XX съезди» колхозига боради, иккинчи секретарь бошлиқ группа «Шарқ юлдузи» колхозига, райижроком раиси бошчилигидаги группа эса «Комсомол» колхозига... — секретарь ҳар бир группанинг қайси хўжаликка боришини у ерда қилинадиган ишларни тушунтириб берди.

...Тонг саҳарда район партия комитетига дастлабки нохуш хабарлар кела бошлади: роппа-роса беш минут ёққан дўлдан «Шарқ юлдузи», «Партия XX съезди», «Победа», Калинин номли колхозларнинг экин майдонлари, боғ-роғлари, аҳолининг шахсий томорқаси қаттиқ зарар кўрибди. Район бўйича 15,3 минг гектар ердаги ғўзалар пайҳон бўлиб, шундан 2216 гектари нобуд бўлибди.

Шу куниёқ район партия-хўжалик активининг йиғилиши чақирилди. Область раҳбарлари, йирик мутахассислар, хўжалик раҳбарлари, инженер ва агрономлар, юқори ҳосил усталари рўй берган воқеани таҳлил қилиб, шошилинч амалга оширилиши лозим бўлган тадбирларни ишлаб чиқишди. Райондаги барча меҳнаткашларга қарата мурожаат қабул қилинди. Райкомнинг биринчи секретари Холжўра Ғозиев бошлиқ штаб йиғилиш тугаши билан амалий ишга киришиб кетди.. Райондаги меҳнатга қобилиятли ҳамма кишилар офатдан зарар кўрган хўжаликларга сафарбар қилинди. Пешин бўлмасданоқ Избосканга Андижондан 8200, Ленинск шаҳридан 500 га яқин ёрдамчи ҳашарга етиб келди. Атроф-теваракдаги районларнинг хўжаликлари энг тажрибали механизаторларни юздан ортиқ культиватор тақилган чопиқ тракторлари билан Избосканга юборишди. Областдан келган мутахассислар ҳар бир пайкал, ҳар бир картанинг шароитини чуқур ўрганиб, тавсиялар ишлаб чиқишди: 2216 гектар ерга қайтадан чигит экиладиган, 6718 гектар майдонда эса чўп бўлиб қолган ғўзалар қаторига чигит кўмиладиган, ҳамма ер қўшимча озиқлантирилиб, гектарига 400 килограммгача минерал, 7—10 тоннадан маҳаллий ўғит солинадиган, қатқалоқ зудлик билан юмшатиладиган бўлди. Ана шу ишларни бажариш учун уч кун муддат белгиланди.

* * *

«Шарқ юлдузи» колхози... Далаларда тумонат одам. Кимнинг қўлида капча кетмон, кимнинг қўлида теша. Ҳар бир бригадада беш-олтитадан культиватор, СУЗ таққан тракторлар. Раис Каримжон Исмоилов икки кундан бери отдан тушгани йўқ. Иш жойи ҳам, овқатхонаси ҳам дала бўлиб қолган. Одамлар билан тунни дала шийпонида ўтказиб, улар билан саҳарлаб туриб кетади. Колхоз правлениесининг штаби Эътиборхон Шерматова бошлиқ бригада шийпонига кўчган. Дўл айниқса шу бригадада ерларини текислаб кўп зарар етказган. 78 гектар майдонда бирор туп соғ ғўза қолмабди. Аммо бригада аъзоларининг руҳи тушиб кетмади. Аксинча, «Аҳдимиз қирқ беш центнердан пахта етиштириш эди. Ваъдамиз ваъда, бир центнер ҳам кам бўлмайди» деб қарор қилишди.

Эътиборхон улар билан маслаҳатлашиб олди-да, сўнг штаб йиғилишида ўз фикрини билдирди.

— Чўп бўлиб қолган ғўзаларнинг танасида ҳали шира бор. Ерни юмшатиб, ўғитга зўр берсак «тирилиб» кетиши аниқ.

Агар ғўзани «тирилтириб» олсак, нари бериси билан бир ҳафта-ўн кунда шона тугади. Бир ҳафта унчалик хавфли эмас, парвариш пайтида зўр берсак, кечикишнинг ўрни тўлиб кетади.

— Пахта 60x50 сантиметр схемасида экилган. Агар эгатнинг ўртасига яна бир қатор чигит экиб, 30x50 сантиметрга айлантирсак қалай бўларкин? — Ўртага яна бир фикр ташлади раис.

— Биринчидан ер бузилмай, ғўзага ишлов бериш давом этаверади. Агар ғўзалар қуригудай бўлса у холда ҳам ҳеч нарса йўқотмаймиз, чигитни ундириб олаверамиз.

Шунга қарор қилишди. Шу куниёқ ишга киришишди. Қўрғонтепа ва Ленин районидан ҳашарга келган 3 та тракторга культиватор осилди. Бригада механизаторлари Рўзмат Иброҳимов билан Имақўзи Акбаровларнинг тракторларига эса «ғозпанжа» тақилди. Куни билан ишлаб кечқурун бир зум қуш уйқуси қилиб олгач, чироқ ёқиб тунда ҳам ишлашди.

Уч кун ўтди. Район партия комитетига ғалаба рапортлари кела бошлади:

— «Партия XX съезди» колхозида белгиланган тадбирлар амалга ошириб бўлинди.

— «Шарқ юлдузи» колхозида қатқалоқ юмшатиш, чигит экиш, культивация қилиш тугалланди. Ҳозир ғўзалар ёппасига суғорилмоқда.

— «Комсомол» колхозида...

Яна бир кундан кейин ҳашарчи механизаторларга жавоб бериб юборилди. Колхозларда одатдаги меҳнат кунлари бошланди...

* * *

Орадан икки ой вақт ўтди.

Холжўра Ғозиев шу вақт ичида дўл урган ерларни неча-неча марталаб қадамлаб ўлчаб чиққандай бўлди. Ғўзалар қайта «тирилиб» ям-яшил барг чиқарган кун ҳамма қатори унга ҳам байрам бўлди.

—Одамларимизнинг мардлиги, иттифоқлиги табиат қаҳридан устун келди, — дейди у ҳикоясини якунлар экан.

А. ҚУРБОНОВ,
Р. ТУРСУНОВ.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

НУКУС, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Автоном республика боғбонлари дастлабки муваффақиятга эришдилар. Эл дастурхонига пландаги 5 минг тонна ўрнига 6 минг тоннадан кўпроқ мева етказиб берилди. Планнинг бажарилишига Нукус, Элликқалъа, Амударё, Беруний, Тўрткўл, Хўжайли ва бошқа қатор районларининг боғбонлари салмоқли ҳисса қўшдилар.

Автоном республика колхоз ва совхозларида мева топшириш қизғин давом этмоқда. Боғбонлар бу йил икки йиллик план миқдорида мева тайёрлаш учун курашмоқдалар.

* * *

Андижон областининг Ленин райони сабзавоткорлари дастлабки ғалабани қўлга киритдилар. Давлат қабул пунктларига 18720 тонна сабзавот топшириб, бу соҳадаги планни ортиғи билан адо этдилар. Бу ютуққа райондаги «Правда Востока» колхози деҳқонлари муносиб ҳисса қўшдилар.

Район сабзавоткорлари эл дастурхонига яна 1,5 минг тонна маҳсулот етказиб бериш мажбуриятини олишди.

* * *

Хўжаободнинг саҳий далаларида бу йил ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Йиғим-теримни юксак уюшқоқлик билан ўтказаётган район миришкорлари сабзавот топшириш йиллик планини бажардилар. Қабул пунктларига 6536 тонна сифатли маҳсулот етказиб берилди.

Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан район сабзавоткорлари мавжуд ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиб олиб, давлатга 1000 тонна маҳсулот топширишга қарор қилдилар.

ҲАР БИР КИЛОГРАММ ҲИСОБДА

ДОН РИЗҚ-РЎЗИМИЗ

ЖИЗЗАХ («Совет Ўзбекистони» махсус мухбири). Дўстлик районидаги В. И. Ленин номли совхозда уста пахтакорлар кўп. Шунингдек, бу ерда маккажўхорикорликда катта тажриба орттирган деҳқонлар оз эмас. Қаҳрамон Қирғизов бошчилик қилаётган бригада азаматлари ана шундай кишилардир.

Номдор бригада чўлқуварлари ўтган йили гектаридан 80 центнердан «қаҳрабо дон», 500 центнердан кўкпоя олиб, планларини 175 процентга адо этишган эди. Улар бу йил 135 гектар майдондаги маккажўхорини меҳр билан парвариш қилдилар. Хонмамат Юсупов экинларини обиҳаётга қондирди, бригадирнинг ўғли Мўйдин Қирғизов ўз агрегати билан ўсимлик қатор ораларига ишлов берди, озиқлантирди.

Бригада маккажўхорикорлари ҳосил ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан олиб боряптилар. «Херсонец»ларнинг ҳайқириғи бепоён далаларга файз киритиб турибди.

— Гектаридан 100 центнердан дон, 600 центнердан кўкпоя олиш мажбуриятини қабул қилганмиз, — дейди бригада бошлиғи Қаҳрамон Қирғизов. — Ҳисоб-китобларга қараганда ҳозир гектаридан 100 центнердан ошириб дон ва 600 центнердан ошириб поя олиняпти. Бирор килограмм ҳам дон ёки поянинг нест-нобуд бўлишига йўл қўймаяпмиз.

давлатининг манфаатлари учун курашмоқда.

Инсонпарварлик, меҳнатсеварлик, соф виждонлилик, камтарлик ва ўзининг қадрига етиш туйғуси, биродарлик ва ўзаро ҳурмат, интернационализм, совет ватанпарварлиги совет кишиси маънавий қиёфасининг белгиларидир.

Совет кишиларининг бирбирларини ҳурмат қилиш ва ўртоқларча ишончига асосланган юксак даражадаги ўзаро муносабат маданияти жамиятимизнинг муҳим белгиси бўлиб қолди.

Ҳар бир корхона ишлаб чиқариш коллективида меҳнат муҳити яратилибгина қолмай, бу коллектив шахснинг бутун ҳаёт фаолиятининг ғоявий-маънавий маркази, кишининг маънавий ва ахлоқий қиёфаси, янги фазилатлари шаклланадиган жой бўлиб қолди.

Маълумки, инсон ижтимоий ва индивидуал тараққиёт жараёнида, оилада ва мактабда, ишлаб чиқариш коллективида шахс сифатида камол топади. Ҳақиқий инсонга айланиш, шахс бўлиб етишиш, коллективнинг эътиборини қозониш ўз-ўзидан бўлмайди. Бунга юксак идеалларимиз йўлида ғайрат билан актив, ижодий меҳнат қилиш эвазига эришилади.

Ишлаб чиқариш-ижтимоий муносабатларнинг манфаатлари ходимларга принципиал, ишчан, талабчанликни сезгирлик ва диққат-эътибор билан қўшиб олиб боришни талаб қилади. Социалистик маданият кишиларни янада инсонпарвар қилади. Унинг жамиятдаги қадр-қимматини оширади. М. И. Калинин «киши қанчалик маданиятли бўлса, сўзсиз равишда у шунчалик масъулиятлидир» деган эди. Кишиларга ҳар томонлама ғамхўрлик қилиш, улар билан дўстона муносабатда бўлиш ахлоқимизнинг ва маданиятимизнинг моҳиятидир.

Атрофимиздаги кишиларга ҳурмат билан қараш ҳеч қандай қўшимча чиқим талаб қилмайди, одамларнинг елкасига меҳнат бўлиб тушмайди. Лекин у одатга айланиб қолса, инсон маданиятининг ажралмас бир қисми бўлади. Ўз атрофидагиларга яхши муносабатда бўлишга ўрганган одам бошқаларга қувонч бахш этибгина қолмай, ўзи ҳам мамнун бўлади.

Коммунистик ахлоқ ва социалистик маданият принциплари кўполлик, бюрократизм, тошбағирлик, кишилар эҳтиёжларига бефарқ қарашга, жамиятга қарши хатти-ҳаракатларга тоқат қила олмайди. Бизнинг тарбиявий ишларимиз ўтмишнинг бундай сарқитларини бутунлай тугатишга қаратилмоғи керак.

Маданият кадрлардан бошланади. Сўнгги йилларда олий ўқув юртларимиз, ўрта махсус ўқув юртларимиз минглаб ёш мутахассислар тайёрлаб бераётганини таъкидлаб ўтиш кўнгиллидир. 1981 йилнинг биринчи ярмида Ўзбекистон халқ хўжалигига 115 мингдан зиёд ёш мутахассис тайёрлаб берилди. Шундан 46 мингга яқин киши олий маълумотли, 69 мингдан зиёд киши ўрта махсус маълумотли мутахассислардир.

Тошкент давлат маданият институтининг кундузги бўлимини бу йил 400 га яқин мутахассис битириб чиқди. Улар кутубхоналарда, клубларда, маданият муассасаларида ишлайдилар. Қишлоққа маданият олиб борадилар, кишиларни маънавий жиҳатдан бойитиш, актив маданий шахсларни шакллантириш ишида иштирок этадилар.

Социалистик жамиятимиз юксак меҳнат унумдорлигига эришиб, кишиларнинг ижодий ўсиши учун ҳамма шарт-шароитни яратиб бермоқда. Бу жараённинг икки томони бор. Маънавий бой киши бўш вақтларида ўқиб-ўрганган нарсалар унинг меҳнатини янада самарали ва қувончли қилади.

Бўш вақтнинг ўзи социал ҳодиса бўлиб, уни фақат дам олиш ёки дам олишни ташкил этиш маъносида тушунмаслик керак. Инсоннинг вақти, меҳнат соати, кўнгил очиши ва дам олиши — ҳаммаси жараёнида шахснинг камол топиши давом этади.

Кўпинча биз ўз бўш вақтидан тўғри фойдалана олмайдиган ва бу билан ўзининг маънавий дунёсини чегаралаб қўядиган кишиларга дуч келамиз. Бундай кишилар ўзларига берилган бойликни қўлдан чиқариб юборадилар, яъни бой бериб қўядилар, ижтимоий қизиқишларнинг, интилиш ва мақсадларнинг йўқлиги кишиларни дангасаликка ҳукм этади, актив ижодий фаолиятдан маҳрум қилиб қўяди.

Партия, касаба союз ва комсомол комитетларининг, маданият органларининг ташкилотчилик, тарбиявий фаолияти туфайли совет гражданларининг бўш вақти янада мазмунли бўлмоғи керак. Бўш вақт жамиятимизга, ҳар томонлама камол топаётган совет кишисига тўла хизмат қилмоғи лозим.

Коммунистик жамиятда меҳнатсевар, виждонли, уюшқоқ ва юксак онгли кишилар яшайдилар. Энг адолатли жамият гражданлари меҳнатга коммунистик муносабатнинг намунасини кўрсатишлари, жамият олдидаги масъулиятни тўла ҳис этишлари, юксак маънавий фазилатларга эга бўлишлари керак. Шунинг учун ҳам барча гражданларнинг ижтимоий онгини тарбиялаш бутун идеология ишимизнинг таркибий қисмидир.

Шахсни янада тўлароқ камол топтириш учун мамлакатимизда катта моддий ва маънавий имкониятлар мавжуд. Фақат ҳар бир киши бу имкониятлардан оқилона фойдалана олиши ғоят муҳимдир. Бу эса кишиларнинг қизиқишларига, онгига ва маданиятига боғлиқ. Шу сабабли актив, юксак онгли, маънавий маданият жиҳатидан юксак поғонада турувчи кишини тарбиялашни партиямиз социал сиёсатнинг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблайди.

Бу соҳада социализм жуда катта имкониятлар яратиб беради. Социализмнинг мақсади кишиларнинг эҳтиёжини қондиришгина эмас, шу билан бирга кишилар эҳтиёжларини мунтазам шакллантиришдан иборат. Бу ҳақда ажойиб совет педагоги А. С. Макаренко жуда яхши айтган: «Тарбиявий ишларнинг энг чуқур маъноси инсон эҳтиёжларини танлаб олиш ва тарбиялашдан, уларни фақат синфсиз жамиятда мумкин бўлган ва кишиларни фақат янада такомиллашиш учун курашга даъват этадиган маънавий юксакликка кўтаришдан иборат».

Социалистик жамият кишилар эҳтиёжларини қондирибгина қолмай, бу эҳтиёжларни тарбиялайди, шакллантиради, энг яхши эҳтиёжларни танлаб олади, ақлга тўғри келмайдиган талаб ва эҳтиёжларга қарши курашади.

Буржуазия жамияти халқ маданиятига қарама-қарши қилиб «оммавий маданият» деб аталган маданиятни вужудга келтирдики, бу маданиятнинг идеологик мақсади шахснинг социал активлигини тугатишдан, уларнинг маънавий фазилатларини бузишдан, ўйламайдиган, ҳар нарсага мўмин-қобил кишиларни шакллантиришдан иборат.

Шахснинг қобилияти орасида энг инсонпарвар қобилиятни — ижод қилиш қобилиятини ривожлантиришга йўналтирилган социалистик маданият эса кишиларнинг маънавий жиҳатдан янада бойишларига, ҳар томонлама гармоник ривожланишларига хизмат қилмоқда. Ижод инсон ақл-заковатининг тўла ва олий даражада намоён бўлишидир, шахс қобилиятининг олий чўққисидир. Социалистик маданиятимиз эса кишиларнинг ижодий қобилиятини оширишни кўзда тутади.

Социализм фикр юритадиган, коммунистик онгли, хусусий мулкчилик психологиясидан ва буржуазия жамиятининг бошқа сарқитларидан озод бўлган кишини тарбияламоқда. Совет кишиси буюмларнинг қули бўлиб қолмайди. Бизнинг давлатимиз турмуш фаровонлигини ошириш учун актив кураш олиб бориш билан бирга кишини маънавий жиҳатдан қашшоқ қилиб қўядиган, унинг ғоявий ва интеллектуал савиясини камситадиган мешчанлик, эгоизм ва истеъмолчиликни туғдирувчи буюмларни асосий бойлик деб ҳисоблашга қарши кураш олиб боради.

КПСС XXVI съезди кишиларда коммунистик эътиқодни, ғоявий матонатни, ўзига, ўзининг маънавий кучига ишонишни тарбиялаш зарурлигини таъкидлади. Бу эса кишининг энг яхши фазилатларини намоён этишга, ҳаётий қийинчиликларни енгиб ўтишга қодир, умумий ишимиз учун актив курашчини тарбиялашга имкон беради.

Ғ. НАЖИМОВ,
философия фанлари кандидати, доцент.

Чет элларда

ШОНЛИ САНА

ПРАГА, 27 август куни Прагада Словакия миллий қўзғолонининг 37 йиллиги муносабати билан тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЧССР Федерал мажлисининг раиси А. Индра, мамлакатнинг бошқа партия ва давлат арбоблари иштирок этдилар.

ЧССР Федерал мажлиси раисининг ўринбосари, Чехословакия — Совет дўстлиги иттифоқи марказий комитетининг раиси В. Давид доклад қилди.

Шу куни Братиславада ҳам қўзғолоннинг 37 йиллиги муносабати билан тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда ЧКП Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Словакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Й. Ленарт, республиканинг бошқа раҳбарлари ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

ГФР. АҚШ президенти нейтрон қуролини кенг кўламда ишлаб чиқариш тўғрисида қабул қилган хатарли қарорига қарши меҳнаткашларнинг норозилиги кун сайин кучаймоқда. Суратда: аҳолининг турли қатлам вакиллари Ғарбий Германияни Изерлон шаҳрида намойиш ўтказмоқдалар.

АДН—ТАСС фотоси.

БИРГАЛИКДА ҲАРАКАТ ҚИЛИБ

Русе шаҳридаги Г. Димитров номли қишлоқ хўжалик машинасозлиги комплекс заводида дуккакли дон экинлар учун ўзиюрар жаткалар кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. Унинг конструкциясини совет ва болгар мутахассислари биргаликда ишлаб чиқдилар.

Миллий аграр-саноат иттифоқи раҳбарларидан бири Васил Григоров икки қардош мамлакат конструкторлари меҳнати туфайли бир қанча янги машиналар яратилди, деб айтди. Ҳозирги вақтда завод уларнинг биргаликдаги ижодий меҳнати туфайли яратилган уруғлик тозаловчи, озуқа тақсимловчи машина, поҳолни йиғиб-териб олиш учун дон комбайнига махсус мослама ва бошқа агрегатларни ишлаб чиқара бошлади.

БХРда қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқарадиган асосий корхоналар Совет Иттифоқида тузилган лойиҳаларга мувофиқ ва СССРнинг техникавий ёрдами билан қурилди. Руседаги завод, Карловодаги трактор заводи, Ямболдаги «Сила» заводи шулар жумласидандир. Уларнинг ҳаммаси Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган асбоб-ускуналар билан жиҳозланган.

ПОЛЬШАДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

ВАРШАВА, 27 август. (ТАСС). ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари С. Каня Познань воеводлиги партия активи йиғилишида сўзлаган нутқида мамлакат тараққиётининг муҳим проблемаларига тўхталиб ўтди.

Польшадаги вазият, деди у, танглигича қолмоқда. Иқтисодий тушкунликни тўхтатишга ҳали эришилгани йўқ. Ички бозорда аҳвол оғир. Меҳнат унумдорлигини ошириш, хўжалик юритишни шу пайтгача бўлганидан яхшироқ йўлга қўйиш билангина аҳволни яхшилаш мумкин. Аввало, мамлакатнинг табиий бойликларидан тўлароқ фойдаланиш керак. Кўмир саноати ва қазиб чиқариладиган бошқа тармоқларнинг самарали ишлашини таъминлаш — ҳозирги вақтда энг муҳим вазифадир. Мутаносибсизликка барҳам бериш, пул муомаласи билан товар муомаласини мувофиқлаштириш вазифаси турибди.

Ташқи савдо соҳасида Польшанинг жуда кўп қарздор бўлиб қолганлиги билан боғлиқ мураккаб проблемалар пайдо бўлмоқда. Бу йил процентлар ҳисобигагина 2.6—2,7 миллиард долларга яқин пул тўплаш керак. Кучли экспорт потенциалини вужудга келтириш зарурати туғилди. Ҳеч ким бизни ўз таъминотига олмайди, деб таъкидлади С, Каня.

Партиянинг тангликни бартараф қилиш программаси бор. Партия иқтисодийислоҳотни амалга ошириш учун шарт-шароитларни вужудга келтириш борасида иш олиб бормоқда. Бу ислоҳот социалистик системанинг афзалликларини очиб беради.

Марказий Комитет биринчи секретари ПБИП ўзининг IX съезди ишлаб чиққан йўлдан, партиянинг раҳбарлик ролини мустаҳкамлаш, унинг марксча-ленинча қиёфасини сақлаб қолиш йўлидан изчиллик билан бориш ниятида эканлигини таъкидлади. Бу йўл айни вақтда мамлакатимизда социализмга таҳдид этаётган, миллий хавфсизликка путур етказаётган барча шахслар билан кураш йўли ҳам бўлиши керак. Бундай хавф-хатар оз эмас. Биз Польшада социализм ғалабаларини бой бериб қўйишга, мамлакатимиздаги тузум асосларининг хавф остида қолишига йўл қўяолмаймиз.

С. Каня айтдики, менинг В. Ярузельский билан биргаликда Қримга қилган сафарим ва бу ерда ўртоқ Л. И. Брежнев билан, Совет раҳбарлигининг бошқа аъзолари билан олиб борган музокараларимиз Польшанинг қийинчиликлари яхши тушуниб олинганлигини кўрсатди. Шу билан бирга совет томони ПХРдаги вазиятнинг ривожидан ташвишланаётганлигини билдирди. Польша социалистик ҳамдўстликнинг, Варшава мудофаа шартномасининг бир қисмидир. Польшанинг заифлашуви бутун социалистик ҳамдўстликнинг мудофаа қобилиятига таъсир қилади. Қўшма ахборотда кучли суверен социалистик Польшанинг мавжудлиги Совет Иттифоқининг манфаатларига мос бўлиб тушади, деб аниқ таъкидлаб ўтилди. Айни вақтда бу ахборотда Совет Иттифоқининг кудрати ва халқаро майдондаги юксак обрў-эътибори халқ Польшасининг манфаатларига, унинг хавфсизлиги манфаатларига мос бўлиб тушади ва ПХР социалистик тараққиётининг муҳим элементидир, деб қайд этилди.

* * *

Варшавада В. Ярузельский раислигида ПХР Министрлар Советининг мажлиси бўлди. Бу мажлисда мамлакатдаги социал-иқтисодий вазият кўриб чиқилди. Кўмир қазиб чиқариш камайиб кетганлиги сабабли халқ хўжалиги учун биринчи даражали аҳамиятга молик бўлган тармоқларни ёқилғи билан биринчи навбатда таъминлаш кўзда тутилди. Кўп энергия талаб этадиган маҳсулотнинг баъзи турларини ишлаб чиқариш қисқартирилади ёки вақтинча тўхтатилади. Суюқ ёқилғи ишлатишни қисқартириш тўғрисида қарор қабул қилинди, автобуслар, пассажир поездлар, самолётларнинг бир қанча рейслари бекор қилинди. Йил охиригача биронта янги иншоотни қуришга киришилмайди. Министрлар Советининг мажлисида сўнгги вақтларда мамлакатдаги сиёсий иқлим мушкуллашганлиги таъкидлаб ўтилди. «Бирдамлик» касаба союз бирлашмаси раҳбарларининг ҳеч қандай масъулиятни сезмай қилаётган ҳаракатлари бунга бевосита таъсир қилди. Жамоат интизомининг пасайиши жиноятнинг ва хўжалик ишлари соҳасидаги жиноятларнинг кўпроқ содир бўлишига олиб боради.

КООПЕРАТОРЛАР ҲАМКОРЛИГИ

Бутун дунёдаги кооператорлар ҳаракати мамлакатлар ва халқлар ўртасида бирдамлик ҳамда ҳамкорликка ёрдам беради, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Таиланд делегациясининг бошлиғи, бош министр ўринбосари, кооперативларни ривожлантириш кенгашининг раиси Праман Адирексан. Делегация Центросоюз таклифига биноан СССРга келган.

Визитимиздан кузатилган мақсад — Совет Иттифоқидаги кооперативлар фаолияти билан, уларни ташкил этишнинг асосий принциплари билан танишишдан иборат, деб таъкидлади меҳмон. Асосий қишлоқ хўжалик мамлакати бўлган Таиландда кооператив ҳаракатини ривожлантиришга катта эътибор берилаётганлиги сабабли ҳам бу нарса биз учун муҳимдир. Биз сафаримиз вақтида кўрадиган ҳамма энг яхши нарсалардан ўзимизда фойдаланишни, бизнинг шароитларимизга мос келадиган, мамлакатимизда кооператив ҳаракатини яхшилашга ёрдам берадиган тажрибани ўрганишни истаймиз.

Сафаримиз маршрутини, жумладан Ўзбекистон кооператорлари ҳузурига қилинадиган визитни муваффақиятли деб ҳисоблаймиз, чунки ана шу республика ўз тарихи жиҳатидан ҳам, шунингдек иқлими жиҳатидан ҳам Таиландга ўхшаб кетади.

Делегация бошлиғи совет кооператорлари самимий қабул қилганликлари учун сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этди.

(ТАСС).

ИШСИЗЛИК АВЖ ОЛМОҚДА

Европа Иқтисодий ҳамжамияти статистика хизмати «Евростат»нинг маълумотларига кўра, «Умумий бозор» мамлакатларида ишсизлар сони ғоят кўпайиб, 8,9 миллион кишига етди. Бу эса ҳамжамиятга кирувчи мамлакатлар меҳнатга қобилиятли аҳолисининг 8,1 процентини ташкил этади. Европа Иқтисодий ҳамжамияти мамлакатларидаги барча ишсизларнинг ярми 25 ёшгача бўлган йигит ва қизлардан иборат. Кейинги вақтларда «Умумий бозор» мамлакатларида «ортиқча кишилар» сони ҳар ойда 2 процентдан зиёд ортди. Экспертларнинг фикрича, бундай ҳолат келгусида ҳам сақланиб қолади.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Бу ерда тинчлик ва қуролсизланиш учун ҳаракат ҳафталиги қуролланиш пойгасига қарши кураш шиорлари остида ўтмоқда.

АДАН. Яман Социалистик партияси Марказий Комитетининг навбатдаги пленуми иш бошлади. Пленумда ташкилий, иқтисодий ва идеологик масалалар, партиянинг ташқи сиёсат соҳасидаги фаолияти кўриб чиқилади.

(ТАСС).

УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

БАЙРУТ, 27 август. (ТАСС). Ироқ билан Эрон ўртасидаги уруш ҳаракатлари давом этмоқда. Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг хабар қилишича 25 август куни Ободон районидаги шиддатли жанг натижасида Эроннинг 170 солдати қириб ташланган. Новсуд, Маймоқ, Ғилони-Ғарб, Сумар шаҳарлари атрофида ҳам қуролли тўқнашувлар содир бўлди. Жанглар давомида Эроннинг жами 200 ҳарбий хизматчиси йўқ қилинган.

Худди шу куни дейилади ахборотда, Эроннинг оғир артиллерияси Ироқнинг Басра шаҳрини тўпга тутди. Эрон ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари Ироқнинг Ал-Бакр ва Ал-Умайя районларига ҳужум қилдилар. Ироқ ҳаво ҳужумидан мудофаа воситалари душман самолётларини қувиб юборди.

Эрон қуролли кучлари бирлашган штабининг навбатдаги маълумотида Эрон авиацияси Ал-Бакр ва Ал-Умайя районларида Ироқнинг нефть қурилмаларига зарба берганлиги хабар қилинади. Ироқ самолётлари Эроннинг Ғарбий Озарбайжон вилоятини бомбардимон қилганлиги натижасида ҳалок бўлган ва жароҳатланган кишилар бор. Ироқнинг олисга отадиган артиллерияси Хузистон вилоятидаги аҳоли пунктларини тўпга тутди. Жанг ҳаракатлари давомида Ироқнинг 85 солдати ўлдирилди, дейилади маълумотда.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ АМАЛДА

ХАЛҚ САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

Партиямизнинг тарихий XXVI съездида ўртоқ Л. И. Брежнев алоҳида таъкидлаганидек, эндиликда «Шундай қилиш кераккн, токи совет кишиси ҳамиша ва ҳамма жойда ўз вақтида, малакали ва ғамхўрона медицина ёрдамини оладиган бўлсин».

Ўзбекистон травматология ва ортопедия илмий-текшириш институти ходимлари партия қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун бутун куч, билим ва тажрибани сафарбар этиб, бунёдкор замондошларимиз сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилишда катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Ташкил этилган йилларидан бошлаб травматология, ортопедия ва протезлаш соҳасида илмий марказ бўлиш билан бирга институтимиз аввало Улуғ Ватан уруши қатнашчиларини, Ўзбекистон ва қўшни республикалардан келган беморларни даволашда катта роль ўйнади. Кейинчалик ортопедик клиникамизда туғма чўлоқлик, маймоқлик, қийшиқ бўйин ва фалаж каби касалликлар ҳам даволана бошланди. Нейрохирургия бўлимида эса орқа мия ва бош мия ўсма касалликларининг муолажаси йўлга қўйилди. Соғлиқни сақлаш ишларини яхшилаш мақсадида даволаш бўлимида баъзи ўзгаришлар бўлди. Болалар ортопедик бўлими, шикастланиш асорати, кейинроқ эса нейро жароҳат бўлимлари очилди.

Институтнинг асосий илмий йўналиши найсимон суякларни даволашдаги янги усулларни ишлаб чиқиш, туғма ва ҳаётда орттирилган касалликларни барвақт аниқлаш ва даволаш, марказий асаб системаси ҳамда орқа мия хасталиклари муолажаси, организмнинг шикастланишида рўй берадиган турли хил камчиликларнинг олдини олишга бағишланган. Қишлоқ хўжалигида рўй берадиган шикастланишларнинг олдини олиш, ишламай қолган оёқ ёки қўлларни, суяк шикастланишларини турли аппаратлар ёрдамида даволаш бизда кенг йўлга қўйилган. Ҳозирги вақтда институтда ишлаётган малакали врачлардан етти киши фан доктори, 17 киши эса фан кандидати ҳисобланади. Юздан ортиқ медицина ҳамширалари беморлар хизматида.

Ўтган йиллар мобайнида ўттизга яқин илмий тўплам, монография, 84 методик қўлланма чоп этилди. Кадрлар тайёрлашга катта аҳамият берилянти. 1575 врач-жарроҳ область ва районлардан келиб, травматология ва ортопедия, нейрохирургия соҳасида малака ошириб қайтдилар. Травматология ва ортопедия ёрдамини ташкил қилишда республика миқёсида катта ташкилий ва методик ишлар олиб борилди. Амбулатория ва поликлиника ёрдами ҳам ўсди.

Институтнинг шикастланиш асоратини даволаш бўлимида битмай қолган суяклар ёки нотўғри битган суяклар ҳозир махсус аппаратлар билан даволанади. Шунингдек, қўл ва оёқларни даволаш ҳамда куйиш натижасида ҳосил бўлган қийшиқликларни тўғрилаш операцияси ҳам муваффақиятли бажарилмоқда. Оёқ ёки қўлнинг ўсмай қолишини, рахит натижасида қийшайган оёқларни даволашда комплекс операция усуллари ишлатилмоқда. Шикастланган бош суягининг бир қисмини янги суяк билан алмаштириш операцияси эса нейрохирургия бўлимида амалга оширилади. Елка суяги синганда, асаб ҳужайралари шикастланганда уни янги усул — микроскоп ёрдамида операция қилиш усуллари ҳам кенг қўлланилмоқда.

Одатда оёқ ёки қўл суяклари синганда бемор аъзоларига оддий гипс қўйиб даволанар эди. Илмий изланишлар натижасида синган суяк эндиликда махсус аппаратлар ёрдамида ўз ўрнига «қўйилмоқда».

Ёши улғайган кишиларнинг сон суягини даволашда ҳам янги операция усуллари қўлланиляпти. Авваллари суяклари шикастланган беморлар инвалид бўлиб қолар эди.

Шикастланганлар билан бирга институтимизда ортопедик беморлар ҳам даволанади. Сўнгги вақтларда умуртқа поғонаси қийшайиши натижасида содир бўладиган букир касаллигини ҳам жарроҳлик йўли билан даволаш муваффақиятли олиб борилмоқда. Ортопедик бўлимда сон суяги чиқиши (туғма) маймоқлик, қийшиқ бўйин, рахит ва бошқа касалликлар ҳам даволанади. Шуни айтиб ўтиш жоизки, бизда қўлланиладиган даволаш методлари тажрибасидан республиканинг деярли ҳамма область ва район шифохоналарида фойдаланиб келинмоқда.

Клиникамизда олиб борилаётган илмий-текшириш ишлари институт экспериментал бўлимида ва лабораторияларда мунтазам равишда текшириб борилади. Шу йўл билан, жумладан ортопедик ва травматологик хасталикка дучор бўлган беморларда иммунобиологик ўзгаришлар текширилмоқда, лазер нурининг шу соҳада қўлланилиши ўрганилмоқда. Аҳолига травматологик ва ортопедик ёрдамни янада яхшилаш борасида 1981 йилдан бошлаб республика областлари бир неча махсус регионга бўлиниб, уларга ходимларимиз бириктиб қўйилди. Йил охирида янги поликлиника ва клиника ишга тушади. Булар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларини тўлиқ бажаришимизга катта имконият беради.

М. ДЎСМУРОТОВ,
Ўзбекистон травматология ва ортопедия илмий-текшириш институти директори, профессор.
Т. ҲАСАНОВ,
медицина фанлари кандидати.

КЎНГИЛЛИ САЁҲАТ

ТУРИЗМ

Аҳолига хизмат кўрсатувчи йирик тармоқ — туризм ва экскурсия иши совет кишиларининг турмушига сингиб кетди. У Улуғ Октябрь ғалабаларини, мамлакатимиз экономика ва маданиятини ривожлантириш соҳасидаги ютуқларини пропаганда қилишнинг, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва уларнинг саломатлигини мустаҳкамлашнинг таъсирчан воситасига айланди. Бу соҳани янада ривожлантириш партиямизнинг XXVI съездида алоҳида уқтириб ўтилди.

Республикамиз касаба союз ташкилотлари ва чет эллар бўйича совет туризми бўлимининг ходимлари меҳнаткашларнинг дам олишини ташкил этиш, туризм, экскурсия хизматини ривожлантириш ва такомиллаштириш учун катта иш олиб бормоқдалар. 1975 йилда Хельсинкида Якунловчи акт имзолангандан кейин республикамиз билан чет эл мамлакатлари ўртасида туристлар айирбошлаш тобора кўпайиб боряпти. Совет Ўзбекистонининг барча соҳаларда эришаётган ажойиб ютуқлари ва қадимий меъморчилик обидалари билан танишиш учун ҳар йили жаҳоннинг элликдан ортиқ мамлакатидан туристлар келмоқда. Улар республикамиз тўғрисида, қардош совет халқларининг бузилмас дўстлиги ҳақида олам-олам таассуротлар олиб кетишади.

Ҳар йили республикамизнинг кўпгина меҳнаткашлари турли қитъалар ва мамлакатларга сафар қилмоқдалар. Биргина ўтган йили ўзбекистонлик туристлар жаҳондаги қирқдан ортиқ мамлакатда бўлдилар: Европа мамлакатлари, Ўрта денгиз, Дунай бўйлаб саёҳат қилдилар. Болгария, Венгрия, Чехословакия, Руминия, Германия Демократик Республикаси, Куба ва Югославиядаги халқаро курортларда дам олдилар. Ҳиндистон, Шри-Ланка, Франция, Мексика каби мамлакатларга бордилар. Улар ана шу мамлакатларнинг диққатга сазовор жойлари, халқларнинг ҳаёти билан танишдилар, республикамиз ҳақида ҳикоя қилиб бердилар.

Ўнинчи беш йиллик ичида Ўзбекистон халқ хўжалиги турли тармоқлари вакилларидан 42 мингдан ортиқ киши чет мамлакатларга туристик саёҳатларга бордилар. Бу соҳада ташкилий ишлар даражаси анча кўтарилди, туристларнинг сифат состави яхшиланди. Чет эл мамлакатларига саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши илғорлари ва зарбдорлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, таниқли фан ва маданият арбобларини юборишга эътибор кучайтирилди.

Ихтисослаштирилган группалардаги туристлар ўз ҳамкасблари билан учрашиб, фикр алмашиш имкониятига эга бўлаётирлар. Бу эса уларнинг профессионал фикр доирасини кенгайтириш, чет эл ишлаб чиқариш маданияти ва меҳнатни ташкил этиш ишлари билан танишиш имконини бермоқда.

Республика касаба союзлари чет эл туризми ишларини яхшилашга жуда катта эътибор бермоқдалар, туристларнинг чет элларга сафаридан КПССнинг ва Совет давлатининг тинчликсевар ташқи сиёсатини, совет халқининг ютуқлари ва турмуш тарзини актив пропаганда қилиш йўлида самарали фойдаланмоқдалар.

Совет туристлари социалистик мамлакатларгагина эмас, балки Европа, Осиё ва Яқин Шарқдаги кўпгина мамлакатларга ҳам сафар қилмоқдалар. Ўзбекистонлик туристлар бу йил жаҳондаги 40 дан ортиқ мамлакатда бўладилар. Шаҳар меҳнаткашларига, совхозларнинг ишчиларига ва колхозчиларга кўпдан бери маълум бўлган маршрутлардан ташқари бу йил бир неча янги қизиқарли маршрутлар ҳам очилди. Улар орасида Иордания, Франция, Ҳиндистон, Яман Халқ Демократик Республикаси, Финляндия, Австрия, Таиланд, Канада бўйлаб саёҳат маршрутлари бор. Шунингдек, туристларимиз, Болтиқ денгизида, Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларида бўладилар. Яқин Шарқ мамлакатларига борадилар. Болгария билан танишмоқчи бўлган кишилар ўзлари билан бирга болаларини ҳам олиб боришлари мумкин.

Халқаро туризм мамлакатимиз ва республикамиз меҳнаткашларининг чет эл мамлакатлари халқлари билан дўстлиги ва ҳамкорлигини янада кенгайтириш ва мустаҳкамлаши шубҳасиздир. Бу ўз навбатида тинчлик ва социал тараққиёт ишига хизмат қилади.

С. АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон Касаба союзлари республика Совети чет эллар бўйича Совет туризми бўлимининг мудири.

СПОРТ

Пойтахтимиздаги «Динамо» стадионида теннис ишқибозлари учун 15 та майдон бор. Суратда: тренер М. Сазонтов ёшлар билан машғулотда.

Ф. Қурбонбоев фотоси. (ЎзТАГ).

БАҲСЛАР, МАРРАЛАР, ҒОЛИБЛАР

● **ЕНГИЛ АТЛЕТИКА.** Украина пойтахтида СССР кубоги учун курашнинг финал баҳслари ўтказилди. Мусобақада иштирок этган андижонлик моҳир югурувчи З. Зайцева 1500 метрли масофада марраға биринчи бўлиб келди. У 4 минут 02,79 секунд вақт сарфлаб, муваффақият қозонди.

● **ШАХМАТ.** Тошкентда «Ёш ленинчи» газетаси соврини — республика шахмат-шашка клубининг очиқ чемпионати баҳслари якунланди. Мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан келган 214 нафар шахматчи бир неча кун мобайнида ўзаро дона сурди. Мусобақа якунида иркутсклик А. Шёлк 9,5 очко тўплаб, бош совринни қўлга киритди. Ғолибдан ярим очко орқада қолган чинозлик В. Логинов иккинчи ўринни олди. Златоуслик М. Фишман 8,5 очко билан учинчи ўринга кўтарилди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.00 — АБВГДейка. 10.30 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.00 — Илмий-оммабоп фильм. 11.20 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.50 — Концерт. 12.15 — Ҳамдўстлик. 12.45 — Спортлото. 12.55 — Инсон Ер. Коинот. 13.40 — Камалак. 14.05 — Тайёр жавобли, ҳал этилмаган масала. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Алпамис мактабга боради. 16.25 — Мўъжизасиз-мўъжизалар 17.25 — Мультфильм. 17.45 — Сиёсий шарҳ. 18.15 — Музикали программа. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 20.05 — Антон Ивановичнинг жаҳли чиқди. Кинокомедия. 21.30 — Время. 22.05 — Кинопанорама. 23.50 — Велопойга бўйича жаҳон чемпионати.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Сиз яратган боғ. 10.15 — Тонгги почта. 10.45 — Шахмат мактаби. 11.15 — Концерт. 11.25 — Мультфильмлар. 12.0 — Фан оламида. 12.35 — Концерт. 13.45 — Оналар мактаби. 14.15 — Рус тили. 14.45 — Фильм-концерт. 15.15 — Эскирган комедия. Спектакль. 17.30 — Ҳужжатли фильм. 17.45 — Кузатишлар. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериллар. 20.00 — Музикали киоск. 20.30 — Здоровье. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. ЦСКА — «Динамо» (К).

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телеминиатюралар. 10.55 — Ота-оналар учун кўрсатув. 11.25 — Сўнгги таътил. Бадиий фильм. 12.50 — Меҳнат резервлари. 13.20 — Юсуф ва Зулайҳо. Спектакль 15.20 — Телеочерк. 17.00 — Дўстлик экрани. 18.00 — Бўғирсоқ. Спектакль. 18.45 — Ўзбекистон — Тюмень ўлкасига 19.15 — Олий ўқув юртлари ва техникумлари янги ўқув йилига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Кўргазма залидан репортаж. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Балли, Тошкент опера театри.

ТОЖИКИСТОН. 16.55 — Душанба кўрсатувлари.

РАДИО

БУГУН

I-ПРОГРАММА. 8.30 — Сиз ёқтирган қўшиқлар. 9.35 — «Ёшлик» радиостанциясининг «Солдат мактублари» программаси. 10.15 — Гулшан. 11.30 — Куйлардан қўшиқларга. 13.00 — Ердамчи хўжаликларда. 13.30 — Хатларингизни ўқиб... 14.00 — Илғорлар тажрибаси. 17.00 — «Ёшлик» радиостанциясининг почтаси. 18.15 — Партия турмуши: ишлар ва муаммолар. 18.30 — Музикали глобус. 19.25 — Санъатсеварлар оиласида. 20.50 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.00 — Пахтакорлар учун концерт. 22.30 — Ишқ сеҳри. Музикали композиция. 23.15 — Дам олиш соатида.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 29/VIII да **Ун учинчи раис**, 30/VIII да **Келинлар қўзғолони.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Янги программа.** АРЕНАДА МОСКВАЛИКЛАР.

●

«Главташкентстрой» «СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» трестининг

2-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИГА

ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи, минорали кранлар эксплуатацияси бўйича участка мастерлари, техника хизмати прораби, техника назорати хизмати бошлиғи лавозимини бажарувчи электр ускуналарини синаш ва контроль қилиш бўйича лаборатория бошлиғи, минорали кран машинистлари, минорали кранларнинг монтажи ва ремонти бўйича электрослесарлар, 1, 2, 3-класс шофёрлар, автомобиллар ремонти бўйича слесарлар, фрезерчилар, токарлар, йўл монтёрлари, дурадгорлар, темирчилар

КЕРАК

Ёлғизларга ётоқхонадан жой берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона — аҳолини ишга жойлаштириш бюроси.

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги коллегияси, партия ва касаба союз ташкилотлари «Ўзгипросельхозводоснабжение» институтининг собиқ директори, иттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионер, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи

Ғаффор Умарович АЛИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

„ЗАНГОРИ ЭКРАН“ ҲАФТАЛИГИ

31 АВГУСТ — 6 СЕНТЯБРЬ

31 АВГУСТ ДУШАНБА

МОСКВА — I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Болалар учун фильм. 11.15 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.10 — Лирик қўшиқлардан концерт. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Телевизион ҳужжатли фильм. 15.35 — Болалар учун фильм. 16.40 — Телестадион. 17.10 — Қўшиғимиз парвоз эт. 17.55 — Сиз яратган боғ. 18.25 — Янги ўқув йилининг бошланишига. СССР Маориф министри М. А. Прокофьев билан суҳбат. 19.00 — Футбол шарҳи. 19.30 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 20.00 — Дон Карлос. Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Фильм-спектаклнинг давоми. 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 — Фильм-спектаклнинг охири.

МОСКВА — III ва IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.35 — Н. Островскийнинг ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 11.20 — Революцион қўшиқлар. 11.50 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 12.30 — М. Луконин поэзияси. 13.05 — Еш техниклар учун кўрсатув. 13.50 — Ўқитувчига музика дарси. 14.50 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади. 15.30 — Фан оламида. 16.00 — Драматургия ва театр. 16.45 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Европада ҳарбий тенглик ҳақида. 20.55 — РСФСРда хизмат кўрсатган артист Ф. Лузанов чалади. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Соқов гувоҳ. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ — I. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Салом, мактаб 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бокс бўйича СССР чемпионати. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Яна бир бор нон ҳақида. 22.45 — Самарадаги ташвишли тунлар. Бадиий фильм. 1-серия.

ТОШКЕНТ — II. 18.05 — Болалар учун фильм. 18.35 — Телефильм. 18.50 — Фильм-балет. 19.35 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Браслет-2. Бадиий фильм. 21.30 — Марказий телевидениенинг IV программаси.

1 СЕНТЯБРЬ СЕШАНБА

МОСКВА — I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Фильм-спектакль. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Мен ҳам кичик бўлганман. 16.55 — Концерт. 17.30 — Телеочерк. 18.15 — Салом, мактаб. 18.45 — Ҳунар-техника таълими системасида янги ўқув йилининг бошланишига. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 20.00 — Концерт. 20.10 — Кэти, уйга қайт. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳужжатли фильм. 22.55 — Дунё воқеалари. 23.10 — Фильм-концерт.

МОСКВА — III ва IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — Француз тили. 10.35 — Табиатшунослик. 10.55 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Астрономия. 11.25 — Музика оламида. 11.45 — Табиатшунослик. 12.05 — Француз тили. 12.35 — Илмий-оммабоп фильм. 12.50 — Ботаника. 13.10 — Шахмат мактаби. 13.40 — Ўсимликларнинг аҳамияти. 14.00 — М. Шолохов. «Тинч оқар Дон». 14.45 — Илмий-оммабоп фильмлар. 15.05 — Сиз театрни севасизми? 15.50 — Ҳужайралар назарияси. 16.20 — География. 16.50 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Велоспорт бўйича жаҳон чемпионати. 19.50 — Нейтрон бомбаси: инсониятга қарши фитна. 20.30 — Концерт. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Ханойлик қиз. Бадиий фильм. 23.15 — Классик кураш бўйича жаҳон чемпионати.

ТОШКЕНТ — I. 11.30 — Болалар учун фильм. 12.00 — Фильм-концерт. 12.30 — Адабиёт. 13.00 — Самарадаги ташвишли тунлар. Бадиий фильм. 1-серия. 18.20 — Фильм-концерт. 18.30 — Биринчи қўнғироқ. 19.00 — Зангори экран почтаси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Тоғлар кўп, дарёлар кўп. Теленовеллалар театри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Озуқа ишлаб чиқариш резервлари. 22.25 — Самарадаги ташвишли тунлар. Бадиий фильм. 2-серия. 23.10 — Бугун оламда нима гап?

ТОШКЕНТ — II. 18.05 — Болалар учун фильм. 19.10 — Реклама. 19.30 — Ёшлик. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Қизил асаларлар. Бадиий фильм. 21.30 — Марказий телевидениенинг IV программаси.

2 СЕНТЯБРЬ ЧОРШАНБА

МОСКВА — I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Моҳир қўллар. 10.35 — Кэти, уйга қайт. Бадиий фильм. 11.55 — Концерт. 12.30 — Ҳужжатли фильм. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.30 — Рус тили. 16.00 — Фильм-балет. 16.30 — Горнчилар, қаердасиз! 17.15 — Вьетнам Социалистик Республикасининг миллий байрами. 17.45 — Ёшлик. 18.15 — СССР Медицина фанлари академияси. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хоккей. СССР—ЧССР. 21.30 — Время. 22.05 — Нима? Қаерда? Қачон? 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 — Нима? Қаерда, Қачон? (давоми). 23.20 — Велоспорт бўйича жаҳон чемпионати.

МОСКВА — III ва IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — Немис тили. 10.35 — Астрономиянинг асосий методлари. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. 11.35 — Астрономия. 12.05 — Немис тили. 12.40 — Умумий биология. 13.10 — Илмий-оммабоп фильмлар. 13.40 — Умумий биология. 14.10 — Р. Стивенсон ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 15.10 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 15.45 — Ўқитувчига музика дарси. 16.45 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Халқаро панорама. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Рюбецалга йўл. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ — I. 11.30 — Ботаника. 12.00 Телефильм. 12.30 — Ботаника. 13.00 — Самарадаги ташвишли тунлар. Бадиий фильм. 2-серия. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Қўғирчоқлар сўзлаганда. 19.05 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.30 — Ахборот. 19.45 — «Юмор» телетеатри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Мутахассислар маслаҳати. 22.30 — Бугун оламда нима гап? 22.45 — Самарадаги ташвишли тунлар. Бадиий фильм. 3-серия.

ТОШКЕНТ — II. 18.05 — Фильм-концерт. 18.30 — Болалар учун фильм. 19.30 — Автомобиль: муаммолар ва ечимлар. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Бензоколонка маликаси. Кинокомедия. 21.30 — Марказий телевидениенинг IV программаси.

3 СЕНТЯБРЬ ПАЙШАНБА

МОСКВА — I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Горнчилар, қаердасиз! 10.50 — Киносаёҳатчилар клуби. 11.50 — Концерт. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Ёзувчи Д. Фурманов ижодий саҳифалари. 17.05 — Шахмат мактаби. 17.35 — 27-симфония. 18.15 — Ҳужжатли фильм. 18.45 — Концерт. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Жасорат. 20.00 — Халқ оҳанглари. 20.15 — Экономика тежамли бўлиши керак. 20.25 — Лаҳзанинг тузилиши. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Лаҳзанинг тузилиши. Бадиий фильм. 2-серия. 23.10 — Дунё воқеалари. 23.25 — Велоспорт бўйича жаҳон чемпионати.

МОСКВА — III ва IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — Испанча сўзлашинг. 10.35 — Физика ва техника. 11.05 — Қ. Қулиев поэзияси. 11.35 — Физика ва техника. 12.05 — Испанча сўзлашинг. 12.40 — М. Мусоргский ижоди. 13.10 — Оналар мактаби. 13.40 — Музика 14.10 — Сен қонунни биласанми! 14.40 — Илмий-оммабоп фильм. 14.55 — Мактаб ва ижодиёт. 15.25 — Энг чиройли тулпор. Бадиий фильм. 16.40 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Сизни қизиқтирган китоблар. 20.00 — Ҳамдўстлик. 20.30 — Концерт. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Севги оҳанглари. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ — I. 11.30 — Фильм-концерт. 12.00 — Бойчечак. 12.30 — Самарадаги ташвишли тунлар. Бадиий фильм. 3-серия. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Нонни асранг. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Кинoредакция почтасидан. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда териб оламиз. 22.25 — Н. Ҳикмат. Ажал шамшири. Телетеатр. 1-қисм. 23.35 — Бокс. СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ — II. 18.05 — Ҳужжатли фильмлар. 18.35 — Телеспектакль. 19.30 — Классик куй саҳифалари. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Учар йигит. Бадиий фильм. 21.30 — Марказий телевидениенинг IV программаси.

4 СЕНТЯБРЬ ЖУМА

МОСКВА — I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ўсмирлар ижоди. 10.35 — Лаҳзанинг тузилиши. Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Концерт. 16.20 — Москва комсомолининг ишлари. 16.50 — Шарқнинг етти гўзали. Фильм-концерт. 17.15 — Эртак ҳузурида меҳмонда. Чумоли ва бурганинг янги саргузаштлари. Бадиий фильм. 1-серия. 18.45 — Поэзия. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хоккей. СССР — Швеция. 21.30 — Время. 22.05 — Бу ажойиб олам. 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 — Чет эл эстрадасининг куйлари. 23.45 — Спорт программаси: дзюдо бўйича жаҳон чемпионати. Велоспорт бўйича жаҳон чемпионати.

МОСКВА — III ва IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 — Инглиз тили. 10.35 — Рус халқ эртаги. 11.05 — Ҳунар-техника билим юрти ўқувчиларига. 11.35 — Рус халқ эртаги. 12.10 — Инглиз тили. 12.40 — География. 13.10 — Совет тасвирий санъатида коммунист образи. 13.40 — География. 14.10 — А. М. Горький. Илк ҳикоялар. 15.00 — Табиатшунослик. 15.20 — Ёзувчилар В. И. Ленин ҳақида. 15.45 — Тарих. 16.10 — Ватанимиз территориясидаги қадимий давлатлар. 16.40 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.30 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Кузги воқеа. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.

ТОШКЕНТ — I. 11.30 — Биология. 12.00 — Болалар учун телефильм. 12.30 — Биология нимани ўргатади. 13.00 — Чапай бургутлари. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.25 — Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қаватлар қад кўтармоқда. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Н. Ҳикмат. Ажал шамшири. 2-қисм.

ТОШКЕНТ — II. 18.05 — Болалар учун фильм. 18.40 — Телефильм. 18.50 — Кинопублицист экрани. 19.30 — Иккинчи истеъдод. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Тентаклар. М. Горький пьесаси асосида. 21.30 — Марказий телевидениенинг IV программаси.

5 СЕНТЯБРЬ ШАНБА

МОСКВА — I. 9.00 — Время. 9.40 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 10.10 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.40 — Камалак. 11.10 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.40 — Кукриниксылар ижоди. 12.40 — Спортлото. 12.50 — Концерт. 13.35 — Москвичка. 15.05 — Дунё воқеалари. 15.20 — Болалар учун фильм. 15.45 — Эртага — Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни. 16.05 — Концерт. 16.30 — Ҳайвонот оламида. 17.30 — Сиёсий шарҳловчи суҳбати. 18.20 — Ҳужжатли фильм. 19.05 — 1981 йил қўшиқлари. 20.15 — Умид шамоли. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Юмор кечаси. 23.25 — Спорт программаси. Енгил атлетика бўйича жаҳон кубоги. Велоспорт бўйича жаҳон чемпионати. 00.10 — Янгиликлар.

МОСКВА — IV. 9.00 — Время. 9.45 — Концерт. 10.10 — Ҳужжатли фильм. 10.30 — Чарм тўп клубининг соврини. 11.15 — Тонгги почта. 11.45 — Велоспорт бўйича жаҳон чемпионати. 12.10 — Музикали абонемент. 12.40 — Театр афишаси олдида. 13.35 — Концерт. 14.35 — Очиқчасига гап. 15.05 — М. Глинка. Катта секстет. 15.30 — Юрак уриб турар экан. Фильм-спектакль. 18.05 — Музикали киоск. 18.35 — Балли, қизлар. 19.45 — Акробатика. Жаҳон кубоги. 20.05 — Дзюдо бўйича жаҳон чемпионати. 20.30 — Здоровье. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Қироличани берма. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар.

ТОШКЕНТ — I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Сўз кетидан сўз келар. 10.25 — Мультфильм. 10.40 — Юлька. Бадиий фильм. 11.50 — Концерт. 12.30 — Шахмат мактаби. 13.00 — В. Шукшин. Характерлар. Спектакль. 15.00 — Сиҳат-саломатлик. 18.20 — Болалар учун концерт. 19.00 — Тошкентнинг 2000 йиллигига. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ака-ука Ваҳобовлар концерти. 21.30 — Время. 22.05 — «Оқ олтин»имизни қабул эт, Ватан. 22.25 — Порлоқ нур. Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН. 18.00 — Душанба кўрсатувлари.

6 СЕНТЯБРЬ ЯКШАНБА

МОСКВА — I. 9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.45 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Хоккей. Канада — ЧССР. 16.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 17.30 — Бугун — Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни. 17.45 — Хатларингиз асосида концерт. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Мультфильм. 19.30 — Хоккей. СССР—АҚШ. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол шарҳи. 22.25 — А. Пугачёва куйлайди. 22.55 — Ҳужжатли фильмлар. 23.20 — Янгиликлар.

МОСКВА — IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильмлар. 10.30 — Камалак. 11.00 — Эртак ҳузурида меҳмонда. Чумоли ва бурганинг янги саргузаштлари. Бадиий фильм. 1-серия. 12.30 — Сув полоси бўйича Европа чемпионати. 12.50 — Енгил атлетика бўйича жаҳон кубоги. 13.35 — Фронтдош дўстлар клуби. 14.05 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 16.00 — Кинопанорама. 17.30 — Илк қувончлар. Бадиий фильм. 1-серия. 18.40 — Акробатика бўйича жаҳон чемпионати. 19.00 — Кинода музика. 20.15 — Табиат сирлари. 20.30 — Концерт. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Мени тушунинг ойи. Бадиий фильм. 23.20 — Дзюдо бўйича жаҳон чемпионати.

ТОШКЕНТ — I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 10.50 — Болалар учун спектакль. 11.25 — Иван ила Марья. Бадиий фильм. 12.50 — Ўзбекистон спорти. 13.25 — Ҳаёт мазмуни. Телетеатр. 14.20 — Ёшлик. 15.20 — Реклама. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Болалар учун кўрсатув. 19.00 — Бугун — Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни. 19.20 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод саҳифалари. 20.30 — Ахборот. 21.00 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — «Садо» ансамбли куйлайди. 22.35 — Одамлар, ишонинг менга. Бадиий фильм.

ҚИРҒИЗИСТОН. 16.30 — Фрунзе кўрсатувлари.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.